

Advies Stuurgroep 2e locatie

aan de Algemene Kerkenraad (AK) ten behoeve van de finale vaststelling van de eindrapportage van de Stuurgroep en de daarin opgenomen conclusies en aanbeveling op basis van de resultaten van de op 8 november 2017 gehouden gemeenteavond.

Inhoud

Voorwoord	2
Samenvatting en conclusies	3
Inleiding	5
Resultaten beantwoording vragenlijst	7
Algemeen.....	7
Cijfermatige uitwerking	7
1. Waardering van het proces	7
2. Blij, opgelucht, jammer of teleurgesteld als het tweede kerkelijk centrum niet doorgaat	8
Samenvatting en interpretatie van de op de vragenlijsten gemaakte opmerkingen	8
Vraag 2: Wat betekent het niet doorgaan van een 2 ^e kerkelijk centrum voor u.	8
Samenvatting reacties vraag 2	9
Vraag 3: Wat betekent een tweede kerkelijk centrum voor uw kerkgang	10
Samenvatting reacties vraag 3	10
Vraag 4: Wat kan uw concrete bijdrage zijn aan het vervolgproces	11
Overige opmerkingen	11
Beschouwing over de representativiteit van de gegevens	12
Conclusies uit het horen van de gemeente en aanbevelingen	13
Communicatie naar de gemeente	13
Bijlage 1	14
Bijlage 2 Overzicht aantallen en percentages van de ingevulde vragenformulieren.....	17
Bijlage 3 Overzichten van de gemaakte opmerkingen	18

Voorwoord

In de achter ons liggende twee jaar hebben we ons als Stuurgroep gebogen over de vraag naar de realisering van een 2^e kerkelijk centrum voor onze Hervormde Gemeente. We hebben daarbij vele vragen, weerstanden en twijfels moeten doordenken en doorleven, steeds terug naar de vraag “Wat wil God van ons en wat is onze wil?”. Het is inderdaad goed dat niet alles even gemakkelijk gaat. Het houdt ons afhankelijk van onze Hemelse Vader. Meer dan ooit hebben we reden om dankbaar terug te zien op Gods weg met onze Hervormde Gemeente. Als gemeente kennen we weliswaar teleurstellingen en verdriet in het verleden – korter of langer geleden. We zijn evenwel ook rijk bedeed met vreugde, voorspoed en zegeningen. Nu hebben we als gemeente een beslissend moment bereikt om in geloof een stap vooruit te zetten.

Het traject dat we de afgelopen periode hebben afgelegd was onze menselijk wil, het was en is onze overtuiging. Het zou een vlucht in valse vroomheid zijn als we dat niet zouden durven zeggen. En we weten het, niemand kan uit eigen kracht een kerkelijk centrum bouwen.

Met hetzelfde vertrouwen waarmee we de verantwoording van ons werk, onze aanbevelingen en conclusies op ons nemen, in dankbare vreugde dat we ons eindproduct mogen opleveren, willen we die verantwoording ook leggen in Gods hand. Hij is een God die ons van harte resultaat en vreugde op ons werk gunt. Tegelijkertijd maakt Hij ons tot het werktuig van Zijn wil en Zijn plan met ons en de mensen. Hij schept uit ons geloof Zijn geliefde gemeente, Zijn Kerk; het lichaam van onze Heere Jezus Christus.

God leidt onze gemeente als deel van Zijn heilige Kerk. De kerk is meer dan ons geloof en enthousiasme. De kerk heeft meer gewicht, meer waarde; want het is Gods heilige instelling, waardoor Hij de mensen tot het einde der dagen wil behouden. In ons gelovig enthousiasme zien we op de wereld vaak alleen elkaar, in de kerk zijn we een veelkleurige gemeenschap van mensen, geroepen door Jezus Christus. We vormen een schakel in de keten der geslachten, die God tot Zijn eer laat komen en gaan en roept tot Zijn Rijk. Pas de kroon maakt de koning en niet de wil om te heersen; zo maakt pas de kerk en niet ons gezamenlijk, gelovig enthousiasme ons tot een levende gemeenschap voor God en de mensen. Ons geloof en enthousiasme dragen niet de kerk, de kerk draagt ons geloof en enthousiasme.

De goede Herder weidt zijn schapen en zoekt wat verloren is op. Psalm 23 wordt werkelijkheid: Hij laat mij rusten in grazige weiden en voert mij zachtjes naar vredig water tot eer van zijn naam. De HEER is mijn herder, het ontbreekt mij aan niets. Dan horen en kennen wij de stem van Jezus zoals hij zei tot Petrus: ‘Simon, maak je liefde voor mij zichtbaar in het hoeden en weiden van de schapen en de lammeren!

In gelovig vertrouwen op Hem die de Goede Herder van onze gemeente is, dragen we ons advies betreffende de realisatie van een 2^e kerkelijk centrum over aan de Algemene Kerkenraad.

Vrije parafrase naar een tekst van Bonhoeffer

27 november 2017

Stuurgroep 2de Locatie

Willem van Grootheest, *Voorzitter*

Jos van der Lee

Jacco van der Tak

Jos van Ginkel

Leen Amersfoort

Wil van Duijvenbouden, *Secretaris*

Dick Lokhorst

Arjaan van den Born, *Agendalid*

Samenvatting en conclusies

Na het voorlopig besluit van de AK om verder te willen gaan met het plan om te komen tot de realisatie van een tweede kerkelijk centrum in het Groene Woud is op 8 november 2017 een gemeenteavond gehouden. Tijdens deze avond is het gehele plan nogmaals aan de gemeente gepresenteerd en heeft men de gelegenheid gekregen om daarover vragen te stellen en middels de beantwoording van een vragenformulier haar mening te geven.

De vragen betroffen de waardering van het gevolgde proces, wat het voor de mensen persoonlijk zou betekenen als het plan niet doorgaat en hoe men de kerkgang zou inrichten als het wel doorgaat. Er was veel ruimte voor toelichting; 1/3 van de respondenten heeft hiervan gebruik gemaakt.

Het gevolgde proces oogst bij 75% van de mensen een uitstekende of goed waardering.

Bijna 2/3 deel van de mensen zou het betreuren als het plan niet doorgaat. Men deelt de visie van de AK en ziet de kansen en mogelijkheden van het plan om met de kerk het Woord naar de mensen te brengen en ons tegelijk ook als gemeente beter te kunnen ontwikkelen. Een deel van de mensen heeft zorgen over de financiële gevolgen, het mogelijke verlies van eenheid van de gemeente en de beschikbaarheid van vrijwilligers.

Ongeveer 1/3 van de mensen zou opgelucht of blij zijn als het plan niet doorgaat. De angst dat de gemeente scheurt is daarvoor de belangrijkste reden. Ook heeft men moeite met het feit dat er zoveel geïnvesteerd moet worden; dit deel van de gemeente ziet echt geen noodzaak voor een 2de kerkelijk centrum. Dit betekent dat men de totaalvisie op het gemeentezijn van de AK eigenlijk niet deelt. Bij dit deel van de gemeente bestaat het beeld dat het tweede kerkelijk centrum vooral wordt gebouwd om de wijken uit elkaar te halen.

De Stuurgroep heeft een vergelijking gemaakt van de samenstelling van de groep gemeenteleden die op de gemeenteavond heeft bezocht met het geheel van de gemeente. Daaruit trekken wij de conclusie dat dit beeld van toepassing geacht mag worden voor de gemeente als geheel.

Hiermee is het draagvlak voor het plan, ondanks de ruime meerderheid die het zou betreuren als de realisatie niet zou plaatsvinden, nog niet als onbetwistbaar solide te typeren. In het afgelopen jaar is het positieve draagvlak gelijk gebleven, maar een deel van de groep gemeenteleden die aanvankelijk geen uitgesproken standpunt hadden is opgeschoven naar de groep die moeite heeft met de plannen. Hiervoor kunnen diverse redenen zijn. Wanneer de planvorming steeds concreter wordt kan 'latente' weerstand concreet zichtbaar worden. Ook was er het afgelopen jaar een groep gemeenteleden die haar zorgen hebben geuit over de eenheid van de gemeente en de consequenties van het AK-beleid voor het door hen benoemde 'midden van de gemeente'. Dit betekent dat bij de uitvoering van het plan extra inspanningen en mogelijk ook tijd nodig zijn om zorgvuldig om te gaan met de bezwaren bij een deel van de gemeente en zo mogelijk de aanwezige bezwaren te overwinnen. Eveneens is voorzichtigheid geboden op de diverse punten waarover in de gemeente zorgen leven. Daartoe zal de AK hierover de komende tijd zeker in gesprek moeten blijven met de gemeente. Het geestelijke aspect van het plan moet daarbij zeker niet vergeten worden. Het is de wezenlijke basis voor het slagen ervan.

De Stuurgroep is van mening dat, mede gelet op de duur van het zorgvuldig uitgevoerde voorbereidingstraject de tijd nu rijp is voor het nemen van een principieel besluit over het tweede kerkelijk centrum. Wij raden aan om een het voorlopig besluit van de AK om te zetten in een definitief positief besluit met inachtneming van de volgende punten:

- De in het voorlopig AK-besluit opgenomen financiële uitgangspunten met betrekking tot de zekerstelling van de initieel benodigde financiering (90% van € 750.000) en de benodigde verhoging van de Vrijwillige Bijdrage (eenmalig een niveaustijging van 5% binnen twee jaar na definitieve besluitvorming alsmede naast deze eenmalige stijging een jaarlijkse indexering van 1,5%).
- Een nadere verkenning van de door velen gewenste eenheid van de gemeente:
 - hoe in de praktijk die eenheid door de gemeente wordt ervaren,
 - hoe het samen gemeente zijn het beste kan worden uitgewerkt binnen de visie van de AK op de gemeente als geheel en
 - hoe we dat naar de gemeente kunnen overbrengen.

Dit betreft ons inziens in eerste instantie bezinning binnen de kerkenraden met ondersteuning van een deskundige en gezaghebbende externe adviseur. Het doel is om te komen tot een gemeenschappelijk en gedragen beeld in relatie tot het AK-beleid en het beleid in beide wijken. Deze bezinning moet leiden tot een antwoord op de vraag “hoe moeten we dit signaal rondom de ‘eenheid van de gemeente’ duiden en hoe kan zo mogelijk de zorg hieromtrent binnen de gemeente worden verminderd.

Inleiding

Tijdens zijn vergadering op 2 november 2017 is door de AK de eindrapportage van de Stuurgroep 2^e locatie “Ruimte voor het Woord van God” overgenomen en zijn de daarin gedane aanbevelingen en conclusies voorlopig vastgesteld.

Deze luiden als volgt.

De Stuurgroep komt op basis van de rapportages van de werkgroepen, de bevindingen uit de verrichte werkzaamheden, de interactie met de gemeente via 10 gemeenteavonden en voortgangsberichten en consultaties van de Colleges van Diakenen en Kerkrentmeesters tot een positieve conclusie over de haalbaarheid van het door haar uitgewerkte plan en adviseert de AK om het plan gefaseerd uit te voeren. Deze fasering betreft een koppeling aan de financiering van het plan.

De Stuurgroep concludeert op basis van de brede bezinning in het voortraject, de gesprekken met de gemeente en de consultaties van de brede ambtsdragersvergadering dat de realisatie van een tweede kerkelijk centrum voor onze Hervormde Gemeente een uniek en ondernemend plan is waarvoor geloofsmoed nodig is, maar dat voor een gezonde verdere ontwikkeling van onze gemeente in de toekomst de meeste mogelijkheden biedt. Dit betreft zowel de beide wijkgemeenten als het bredere geheel, waarbij het diaconale plan ‘Een delende en dienende gemeente’ een essentieel onderdeel vormt. Uit de gemeente wordt hierop ook heel positief gereageerd. Het plan voor een tweede kerkelijk centrum biedt een uitstekend perspectief op de invulling van wat destijds is geformuleerd.

De Stuurgroep is van mening dat, hoewel nog geen breed en uitbundig enthousiasme gesignaleerd wordt en er in de gemeente tegelijk ook zorgen geuit zijn over het bewaren van de eenheid, er wel voldoende draagvlak respectievelijk acceptatie in de gemeente aanwezig is om het plan te realiseren. De Stuurgroep stelt vast dat de voorbereidingsfase van het project na 2 jaar voldoende is gevorderd om de knoop door te hakken. Gezien de looptijd van het traject sinds het initiële AK-besluit in december 2015 heeft de gemeente recht op duidelijkheid over de principiële vraag of er een tweede kerkelijk centrum moet komen of niet.

De financiële situatie van onze gemeente en de overige omstandigheden met name wat betreft de voorgenomen woningbouw in Woudenberg zijn gunstiger dan ooit om aan het plan uitvoering te gaan geven. De Stuurgroep is reeds eerder tot een positieve conclusie gekomen over de haalbaarheid van het uitgewerkte plan. De actuele situatie van de middelen is weliswaar nog niet voldoende om het plan onmiddellijk te realiseren. Er is naar ons oordeel wel voldoende potentieel in de gemeente aanwezig die daartoe dan ook actief aangesproken zal moeten worden. Er is dan ook geen reden om niet tot besluitvorming over te gaan.

Om het financieel risico beheersbaar te houden met het oog op de draaglast voor de gemeente wordt geadviseerd de aanbesteding pas ter hand te nemen als 90% van het benodigde besteedbare eigen vermogen (€ 750.000) binnen is en de vrijwillige bijdrage boven de jaarlijkse gemiddelde indexering van 1,5% (conform het beeld sinds 2009) eenmalig over een maximale periode van 2 jaar een niveaustijging laat zien van ten 5%. In een cijferreeks kan dat er als volgt uitzien:

Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4
VB-index = 100	105	106,5	108

De volgorde in de eerste twee jaren kan er ook anders uitzien met een vergelijkbaar eindresultaat.

Verder wordt geadviseerd te starten met voorbereidende werkzaamheden zoals het maken van een definitief ontwerp, akoestisch onderzoek, grondonderzoeken, etc.

De gemeente is over het voorlopig besluit van de AK geïnformeerd via een voortgangsbericht, het via hard copy en internet beschikbaar stellen van het eindrapport en een presentatie tijdens de op 8 november 2017 gehouden gemeenteavond. Deze stond daarnaast in het teken van het “horen” van de gemeente, zoals ook door de kerkorde wordt voorgeschreven. Hiertoe is door de Stuurgroep een vragenformulier opgesteld en na accordering door de AK tijdens de gemeenteavond uitgereikt. Daarnaast is de gemeente via de wijkbrief Eénklank en de wijkapp van wijk 2 en een afkondiging in de kerk geattendeerd op de mogelijkheid een vragenlijst op te vragen en in te vullen. De tijdens de gemeentevond gehouden presentatie is ook op de website geplaatst. De gemeenteavond is bezocht door ruim 200 gemeenteleden; in totaal is door ongeveer 270 gemeenteleden gereageerd door inzenden van de genoemde vragenlijsten (zie bijlage 1). Enkel reageerden op andere wijze via de mail.

De vragenlijst was primair gericht op het “horen” van de gemeente, waarbij de gemeente ruim de gelegenheid kreeg zijn mening op specifieke vragen en in het algemeen te geven. Daarin past principieel gezien geen enquête-achtige benadering. Desalniettemin zijn toch enkele vragen gesteld deels met een enquête-achtig karakter die beogen een kwalitatief en getalsmatig inzicht geven hoe de gemeente reageert op het plan voor een tweede kerkelijk centrum. De resultaten daarvan moeten worden geïnterpreteerd mede op basis van de door de betreffende gemeenteleden gegeven toelichting.

De 1^e vraag was: “Wat vindt u van de manier waarop de gemeente bij het proces is betrokken?”
1.a: uitstekend; 1.b: goed; 1.c: neutraal; 1.d: matig; 1.e: slecht.

De 2^e vraag was: “Mocht het 2^e kerkelijk centrum niet doorgaan, wat betekent dit voor u?”
2.a: blij;
2.b: opluchting maar ook zorg voor hoe verder;
2.c: neutraal;
2.d: jammer en maak me zorgen over hoe verder;
2.e: teleurstelling laten mooie kans voorbijgaan.

De 3^e vraag had betrekking op de voorkeur in de kerkgang voor wijk en/of kerk
3.a: modern gebouw; 3.b: wijk 2; 3.c: geen voorkeur; 3.d: wijk 1; 3.e: dorpskerk

Bij alle 3 de vragen was ruimte voor opmerkingen.

In vraag 4 werd gevraagd naar een eventuele concrete bijdrage voor het vervolgtraject.

Tenslotte was ruimte opengelaten voor “overige opmerkingen”.

Resultaten beantwoording vragenlijst

Algemeen

Bij de invulling van de vragenlijsten moet onderscheid gemaakt worden tussen de cijfermatige benadering van de beantwoording van de vragen 1 t/m 3 (bijlage 2) en de bij de vragenbeantwoording gegeven toelichting en opmerkingen. Deze laatste zijn gerubriceerd per vraag en antwoordopties en de clusters die uit de opmerkingen en toelichting konden worden afgeleid (bijlage 3). Overigens waren op lang niet alle ingeleverde vragenlijsten opmerkingen gemaakt. Een overzicht daarvan geeft bijlage 4. Hieruit blijkt dat op 21% van de ingevulde vragenformulieren opmerkingen zijn gemaakt bij vraag 1, 40% bij vraag 2, 34% bij vraag 3, 16% bij vraag 4 en 18% bij de rubriek “overige opmerkingen”. Bij een ruime meerderheid van de ingevulde vragenlijsten was dus alleen sprake van een “cijfermatige” invulling.

Cijfermatige uitwerking

1. Waardering van het proces

In totaal 75% van de respondenten gaf aan het proces de kwalificatie “uitstekend” (27%) of “goed” (48%); “neutraal” scoorde 14% en “matig” en “slecht” scoorden resp. 9 en 3%. De Stuurgroep is blij met deze uitkomst. De grondige werkwijze en intensieve communicatie met de gemeente worden breed gewaardeerd.

De aard van de binnengekomen reacties kunnen ingedeeld worden in de categorieën (zie bijlage 3):

- aanpak van het proces/timing/peiling
- informatievoorziening/transparantie/sturing/neutraliteit
- bereik van/contact met de gemeente
- overig

Uit de beantwoording blijkt dat sommigen van de groep “uitstekend, goed en neutraal” graag hadden gezien dat de gemeente meer in de breedte was benaderd, behoefte hadden aan versterking van het geestelijk aspect c.q. dat meer leiding aan de gemeente gegeven zou worden. Dit wordt door de Stuurgroep onderkend. Het is worsteling om in een dergelijk concreet project de geestelijke basis op een goede wijze onder woorden te brengen. Dat laat onverlet dat het hele plan alleen kan slagen als het gefundeerd is op een Bijbels geloof en vertrouwen dat God ons de mogelijkheden geeft en dat wij geroepen zijn om die te benutten tot Zijn eer.

Verder werd gevraagd bij de bouwkundige uitwerking van het voorlopig ontwerp naar het definitieve ontwerp een in te stellen klankbordgroep frequenter te betrekken.

Wat betreft de groep “matig, slecht” kan geconstateerd worden dat een kleine groep (12%) niet tevreden is over het proces. Dit betreft in vrijwel alle gevallen mensen die blij of opgelucht zijn als het 2^e kerkelijk centrum er niet komt. We zien een herhaald pleidooi voor een enquête, bij voorkeur helemaal aan het begin van het proces. De Stuurgroep merkt op dat hierbij niet wordt onderkend dat gemeenteleden dan moeten afwegen op basis van globale, voorlopige beelden die niet gebaseerd zijn op een weloverwogen plan waarvan de gevolgen zo goed mogelijk zijn doordacht. Een dergelijke benadering gaat ook voorbij aan de rol en verantwoordelijkheid van de kerkenraad en botst met het advies van de Regionaal Adviseur Classicale Vergadering van de PKN.

Daarnaast worden sterke verwijten gemaakt over de sturend geachte benadering en het niet willen luisteren naar de gemeente. Dit wijst op een diepe weerstand tegen de plannen die waarschijnlijk moeilijk is om te buigen en mogelijk ook onvoldoende inzicht in de betekenis van het begrip ‘kennen en horen van de gemeente’ zoals de kerkorde voorschrijft (de gemeente wordt gehoord op basis van een voorlopig besluit).

Een totaaloverzicht van de cijfermatige uitkomsten is opgenomen in bijlage 2.

2. Blij, opgelucht, jammer of teleurgesteld als het tweede kerkelijk centrum niet doorgaat

Uit de cijfermatige uitwerking van de ingevulde vragenlijsten blijkt dat circa 2/3 deel van de invullers in meerdere of mindere mate voorstander is van de realisering van een tweede kerkelijk centrum; circa 1/3 deel is daar in meerdere of mindere mate ongelukkig mee (vraag 2). De groep “neutraal telt slechts 6%.

Koppel je dat aan vraag 3 (voorkeur voor kerkgang in modern gebouw, wijk 2, neutraal, wijk 1 en dorpskerk” dan komt daaruit het volgende patroon naar voren.

- Een overgrote meerderheid van 93% van degenen die kiezen voor een modern gebouw (10x) of voor wijk 2 (95x) vindt het jammer/is teleurgesteld als het 2^e centrum er niet komt.
- Van degenen die kiezen voor het bijwonen van diensten van wijk 1 (totaal 74x) is een ruime meerderheid van 62% voorstander van de realisatie van een 2^e centrum. Een kleine groep van 8% neemt geen standpunt in en 31% zou blij resp. opgelucht zijn als het plan niet doorgaat.
- Bij de groep “neutraal” (54x, dus 20% van het totaal van 267) is 37% opgelucht of blij als het plan niet doorgaat en 54% zou dit jammer vinden/teleurgesteld zijn.
- Voor de groep die een voorkeur heeft voor de dorpskerk (33x, dus 12% van het totaal van 267) liggen de verhoudingen geheel anders. Van hen vallen resp. 21 en 8 personen (totaal 88%) in de groep “blij” resp. “opluchting” en 4 (12%) valt in de categorie jammer/teleurgesteld.

Grosso modo kan dus het volgende worden geconstateerd in de voorkeur van kerkgang.

- Wijk 2/modern gebouw gaat in overgrote meerderheid (93%) voor een 2^e kerkelijk centrum.
- Wijk 1: bijna 2/3 deel is voorstander van een 2^e kerkelijk centrum.
- Neutraal: ruim de helft is voor en ca 1/3 deel niet voor een 2^e kerkelijk centrum.
- De dorpskerk (geen keuze voor wijk 1 of 2): de overgrote meerderheid (88%) is geen voorstander van een 2^e kerkelijk centrum.

Samenvatting en interpretatie van de op de vragenlijsten gemaakte opmerkingen

Bij de interpretatie van de gemaakte opmerkingen maken we een indeling tussen de vragen 2, 3 en 4 en overige opmerkingen. Bij de vragen 2 en 3 maken we een sub-indeling gebaseerd op de bij die vragen genoemde mogelijkheden.

Vraag 2: Wat betekent het niet doorgaan van een 2^e kerkelijk centrum voor u.

Bezien we de vragen, dan kunnen de reacties worden ingedeeld in de navolgende onderwerpen:

- financiën
- vrijwilligers
- ruimtebehoefte/Eben-Haëzer
- eenheid van de gemeente
- beoogde doel en visie

a. Blij als het niet doorgaat; 40 van de 267 invullers geven een toelichting (15%)

Deze groep is het meest uitgesproken. In de reacties is er veel, soms erg stellig geformuleerd commentaar gegeven op alle aspecten. Men is tevreden zoals het nu gaat en ziet geen nut of noodzaak voor verandering, de nadelen zijn groter dan de voordelen. Men ziet vooral de volgende problemen als het plan doorgaat:

- financieel onverantwoord plan
- vrijwilligerstekort
- er is echt geen ruimtetekort
- eenheid van de gemeente gaat verloren
- enkelen voelen wel iets voor de 'software, maar niet de hardware' van het plan.

b. Opgelucht als het niet doorgaat; 42 van de 267 invullers geven een toelichting (16%)

Wat opvalt in de reacties is dat de visie op onderdelen betwijfeld of zelfs betwist wordt.

Men heeft in het algemeen een pessimistisch beeld van de huidige situatie van onze gemeente en is ook oprecht bezorgd over de toekomstige ontwikkeling (met of zonder het plan). Sommigen denken wel positief mee en noemen alternatieven, zoals misschien alleen een wijkcentrum zonder kerk.

Belangrijkste reden voor opluchting als het plan niet doorgaat zijn:

- financieel niet verantwoord
- twijfel over inzet gemeente
- ruimtebehoefte kan heel goed anders worden ingevuld
- grote zorg dat de eenheid van de gemeente wordt verbroken als het plan doorgaat
- er is onvoldoende draagvlak en enthousiasme te zien

c. Maakt niet zo veel uit; 16 van de 267 invullers geven een toelichting (6%)

Deze groep is aanmerkelijk kleiner geworden dan een jaar geleden. De opmerkingen tonen meer twijfels en vragen dan meningen. Men staat er ambivalent in: ziet mogelijkheden en voordelen, maar heeft zorgen over financiën en het (passieve) karakter van onze gemeente in het licht van de ambities en ook twijfel over de noodzaak van een tweede kerkelijk centrum in relatie daarmee.

d. Jammer dat het niet doorgaat; 51 van de 267 invullers geven een toelichting (19%)

Er is in de reacties vooral veel positief commentaar in lijn met de Visie AK. Er zijn ook zorgen geuit:

- Is het financieel te dragen?
- Zijn er voldoende vrijwilligers?
- Het ruimtetekort wordt nijpender als het niet doorgaat.
- Verbouwing liturgisch centrum is ook wel erg ingrijpend.
- Groeiend verschil tussen de wijken moeilijker in 1 gebouw.
- Verdergaande uitstroom m.n. uit Wijk 2, zeker als het plan niet doorgaat.
- Diaconaal en missionair elan van de gemeente voldoende?

e. Teleurgesteld als het niet doorgaat; 118 van de 267 invullers geven een toelichting (44%)

Dit is de grootste groep gemeenteleden. De reacties zijn erg positief gestemd en spreken volledige steun uit voor de visie van de kerkenraden. Men toont vertrouwen in het plan en heeft eigenlijk weinig/geen zorgen en aarzelingen.

Samenvatting reacties vraag 2

Globaal bijna 2/3 deel van de reacties is positief over de realisatie van een tweede kerkelijk centrum; 44% is zeer positief en 19% positief, maar ziet ook zorgpunten. Die hebben vooral te maken met het risico van het verder uiteengroeien van de wijkgemeenten, het financiële draagvlak en de beschikbaarheid van de vrijwilligers.

Er is een kleine "neutrale" groep (6%). Ze zien voordelen en nadelen en staan vrij ambivalent in het project.

De groep die negatief is over het plan is onder te verdelen in een groep die gewoon blij is als het niet doorgaat (15%) en een groep van 16% die er toch wat meer ambivalent in staat. Beide deelgroepen noemen als breekpunten de eenheid van de gemeente, het financieel draagvlak, onvoldoende vrijwilligers en “de kerk is niet vol”. Een deel van de 2^e groep geeft aan dat als de bouw van het tweede kerkelijk centrum toch doorgaat zij daarin zullen meegaan en hun bijdrage willen leveren.

Vraag 3: Wat betekent een tweede kerkelijk centrum voor uw kerkgang

Bezien we de vragen, dan kunnen de reacties worden ingedeeld in de navolgende clusters:

- wisselend gebruik/ruildiensten
- binding met de Dorpskerk
- gemeentezijn/wijkgevoel/herkenbaar profiel
- liturgie/predikant/modaliteit
- overig

- a. Keuze voor modern gebouw of de dorpskerk. Totaal 43 van de 267 reacties, waarvan modern gebouw 10 (4%) en keuze voor dorpskerk 33 (12%)

Over het geheel genomen een wat onduidelijk beeld over de motivatie, de wijkvoorkeur blijkt veel belangrijker dan het gebouw. Een beperkt aantal mensen is wel duidelijk gehecht aan de Dorpskerk en is voornemens om daar de kerkgang naar te richten.

- b. Kerkgang geen voorkeur. Totaal 54 personen (20% van de 267)

Het aantal mensen zonder bepaalde voorkeur in de kerkgang is beperkt. Zij hebben over het algemeen ook geen sterke voorkeur voor een bepaalde wijk. Dit past goed bij het beeld van de middengroep. Deze groep mensen heeft een sterke voorkeur voor meer wisseldiensten en vaste tijdstippen voor de diensten.

- c. Kerkgang voorkeur wijk 1 resp. wijk 2. Totaal aantal voorkeur wijk 1: 74 (28%) en wijk 2: 95 (36%)

Uit deze reacties blijkt duidelijk dat er veel meer mensen zijn met een wijkvoorkeur dan een gebouwvoorkeur. De mensen met een duidelijke wijkvoorkeur hebben behoorlijke bezwaren tegen de wisseldiensten. Toch zijn er ook veel mensen zonder een exclusieve wijkvoorkeur. Binding met de Dorpskerk lijkt uit de toelichtingen van deze groep niet doorslaggevend voor de kerkgang. Er wordt meerdere keren opgemerkt dat wisselend gebruik van de gebouwen spanning oplevert met de wens om de kerk naar de mensen toe te brengen. Dit aspect blijft de aandacht vragen.

Samenvatting reacties vraag 3

Van degenen die qua kerkgang hun voorkeur uitspreken voor wijk 2 of een modern gebouw(105x) is een overgrote meerderheid voorstander van een tweede kerkelijk centrum. Veel mensen geven aan weliswaar een voorkeur te hebben voor de diensten van wijk 2, maar voornemens te zijn met enige regelmaat ook diensten van wijk 1 bij te wonen. Regelmatig wordt aangegeven dat men niets in wisseldiensten ziet.

Bij degenen die het niet uitmaakt in welke kerk of wijk men kerkt (54 respondenten) staat globaal 37% niet of minder positief tegenover een tweede kerkelijk centrum, terwijl het aantal voorstanders 1,5 zo groot is (54%); 9% is ook daarover neutraal. Deze groep heeft een duidelijke voorkeur voor wisseldiensten.

Degenen die de voorkeur geven aan het bijwonen van diensten van wijk 1 (74 respondenten) zijn er 2x zo veel voorstanders van een tweede kerkelijk centrum als bezwaard of tegen het plan. In de groep met voorkeur voor wijk 1 is behoorlijke weerstand tegen wisseldiensten. Een deel van de groep geeft aan ook een hechting te hebben aan de dorpskerk.

Degenen die aangeven vooral te hechten aan diensten in de dorpskerk (12% = 33 respondenten) is de enige groep die in grote meerderheid bezwaard of tegen het plan van een tweede kerkelijk centrum (29 van de 33). Sommigen leggen hierbij een relatie met wijk 1; anderen geven juist aan geen onderscheid te willen maken tussen de wijken.

Vraag 4: Wat kan uw concrete bijdrage zijn aan het vervolgproces

In totaal hebben 43 personen gereageerd, waarvan 40 in positieve zin. De genoemde bijdragen richten zich niet alleen op het nog te lopen traject, waaronder de bouwkundige activiteiten, maar ook op ondersteuning en aanbod van vrijwilligerswerk als het tweede kerkelijk centrum eenmaal in gebruik is. Verblijdend is ook dat 13 mensen al hebben aangegeven mee te willen doen in diaconaal-maatschappelijke activiteiten.

Overige opmerkingen

Er zijn op alle aspecten veel opmerkingen gemaakt, meest kritische, maar ook een aantal bemoedigende en instemmende.

- Financiële twijfels
- Beschikbaarheid van voldoende vrijwilligers voor het realiseren van alle plannen, zowel beheer van gebouw als de diaconale ambities
- Zorg om de eenheid van de gemeente en de uit elkaar lopende koers van de wijken
- Is er echt een noodzaak om dit plan door te zetten? Er zijn ook alternatieven denkbaar.
- Wordt er wel echt naar de gemeente geluisterd?
- Zorgen over voldoende draagvlak
- Nietsdoen is geen optie; ga verder in vertrouwen op de hemelse Gids
- De realisatie van een tweede kerkelijk centrum is een belangrijke pijler voor de gemeenteopbouw
- Wens dat alle plannen de gemeente als eenheid bij elkaar brengt

Beschouwing over de representativiteit van de gegevens

Onze hervormde gemeente telt in totaal circa 1800 actieve leden waarvan 900 belijdende lidmaten. Van hen hebben er 267 gereageerd via het invullen van een vragenlijst. Daarvan blijkt bijna 2/3 voorstander van een tweede kerkelijk centrum en circa 1/3 ziet dat liever (helemaal) niet.

In welke mate is de respons (bijna een derde deel van het aantal belijdende leden) representatief voor de gehele gemeente ? Daartoe moet iets nader gekeken worden naar de samenstelling van de gemeente alsmede betrokkenheid op beleid, bijvoorbeeld door aanwezig te zijn op gemeenteavonden.

In onze gemeente zijn, verdeeld over beide wijken in totaal zo'n 240 75-plussers. Slechts door enkelen van hen is de vragenlijst ingevuld. Vanuit het pastorale ouderenbezoekwerk is evenwel bekend dat in wijk 1 een groot deel de realisatie van een tweede kerkelijk centrum niet nodig vindt; in wijk 2 blijkt een groot deel juist voorstander te zijn. Dit komt globaal overeen met de teneur die blijkt uit de beantwoording van vraag 3: degenen die er de voorkeur aan geven de diensten van wijk 2 te bezoeken zijn in grote meerderheid voor een tweede kerkelijk centrum. Bij degenen die de voorkeur geven aan diensten van wijk 1 is dit een kleinere meerderheid en degenen die het liefst in de dorpskerk kerken zijn in grote meerderheid bezwaard of tegen een tweede kerkelijk centrum. Op grond hiervan mag naar de inzichten van de Stuurgroep verwacht worden dat bij alle ouderen van de gemeente het beeld vergelijkbaar is met de uitkomsten van de gemeenteavond.

Rest een groep van ongeveer 400 belijdende leden die niets van zich hebben laten horen. Het is de Stuurgroep bekend dat een deel van die groep heeft afgehaakt omdat zij van mening zijn dat de bouw van een tweede kerkelijk centrum reeds een "gelopen race" is. Ook is het de Stuurgroep bekend dat diverse voorstanders niet van zich hebben laten horen. De inschatting van de Stuurgroep is, dat de meesten van de groep niet reageerden omdat zij inderdaad geen afgewogen mening hebben over het traject en de besluitvorming over laten aan de kerkenraad. In die zin zijn zij waarschijnlijk het best te vergelijken met de groep "neutralen" waarvan 37 % geen voorstander is van een 2^e centrum is, 54% wel en 9% " neutraal".

Grosso modo leidt dit tot de conclusie dat het beeld van de gemeenteavond van toepassing geacht kan worden voor het geheel van de 900 belijdende leden tellende gemeente, dus dat bijna 2/3 positief of neutraal is over het plan van een 2^e kerkelijk centrum en iets meer dan 1/3 niet, waarbij de mate van acceptatie of afwijzing varieert.

Conclusies uit het horen van de gemeente en aanbevelingen

De Stuurgroep concludeert dat het plan tot realisering van een tweede kerkelijk centrum door bijna 2/3 van de gemeente gedragen wordt en ca. 1/3 in meerdere of mindere mate bezwaard of tegen het plan is. Hiermee is het draagvlak voor het plan bestuurlijk gezien niet zeer ruim te noemen. In het afgelopen jaar is het positieve draagvlak gelijk gebleven, maar de groep die moeite heeft met de plannen is gegroeid met het afnemen van de groep mensen die aanvankelijk geen uitgesproken standpunt hadden. Dit betekent dat bij de uitvoering van het plan rekening moet worden gehouden met aanzienlijke inspanning en misschien ook tijd nodig is om te komen tot een succesvolle realisatie. Eveneens is zorgvuldigheid geboden op de diverse punten waarover in de gemeente zorgen leven. Kortom, blijvende aandacht moet worden gegeven aan verdere versterking van het draagvlak.

De Stuurgroep constateert dat de vrees voor een te zware financiële last een veel gemaakte opmerking is. Aan deze bezwaren is reeds tegemoet gekomen. Het financiële risico is in voldoende mate ingedekt via de conservatieve financiële aannames en de additionele aanbevelingen in de eindrapportage die door de AK zijn overgenomen.

De ervaringen m.b.t. wisseldiensten kunnen na enige tijd worden geëvalueerd.

Wat betreft de vrijwilligers constateert het CvK dat dit in EH op zich uitstekend draait, maar onderkent zij wel de kwetsbaarheid vanwege de afhankelijkheid van enkele sleutelfiguren. Blijkens de beantwoording van vraag 4 zijn vele leden bereid als vrijwilliger hun handen uit de mouwen te steken tijdens de realisatie van een tweede kerkelijk centrum en daarna. De Stuurgroep acht de vrees voor een tekort aan vrijwilligers daarom voorbarig.

Groot zorgpunt blijft de vrees die bij velen in de gemeente gevoeld wordt voor het verlies van de eenheid van de gemeente. De Stuurgroep constateert wel, dat dit een eigenlijk niet of nauwelijks gedefinieerd begrip is, waarover verschillende ideeën leven.

Gelet op het voorgaande doet de Stuurgroep de volgende aanbevelingen.

- Het finaal vaststellen van de eindrapportage van de Stuurgroep, inclusief de daarin gedane aanbevelingen.
- Een nadere verkenning van de door velen gewenste eenheid van de gemeente:
 - hoe in de praktijk die eenheid door de gemeente wordt ervaren,
 - hoe het samen gemeente zijn het beste kan worden uitgewerkt binnen de visie van de AK op de gemeente als geheel en
 - hoe we dat naar de gemeente kunnen overbrengen.

Dit betreft ons inziens in eerste instantie bezinning binnen de kerkenraden met ondersteuning van een deskundige en gezaghebbende externe adviseur. Het doel is om te komen tot een gemeenschappelijk en gedragen beeld in relatie tot het AK-beleid en het beleid in beide wijken. Deze bezinning moet leiden tot een antwoord op de vraag “hoe moeten we dit signaal rondom de ‘eenheid van de gemeente’ duiden en hoe kan zo mogelijk de zorg hieromtrent binnen de gemeente worden verminderd.

- Blijvende aandacht voor versterking van het draagvlak is geboden.

Communicatie naar de gemeente

De Stuurgroep stelt voor de bevindingen van de Stuurgroep zoals verwoord in dit advies samen te vatten in een voortgangsbericht en dit zondags na de finale besluitvorming van de AK af te kondigen en uit te reiken.

Bijlage 1

Vragenformulier – Gemeenteavond 8 nov 2017

Na invulling graag inleveren bij de uitgang van de kerk.

Desgewenst kunt u het ook thuis invullen en in dat geval graag ondertekenen en uiterlijk 10 november inleveren bij de secretaris van de Stuurgroep, de heer W. van Duijvenbouden, Korte Wetering 4, of per mail in een goed leesbare scan naar: w.vanduijvenbouden@hervormdwoudenberg.nl

1. De afgelopen 2 jaar zijn de kerkenraden intensief bezig geweest met het beleid voor de ontwikkeling van onze hervormde gemeente. In dat kader zijn er 10 gemeenteavonden geweest en diverse Voortgangsberichten over het traject en verschillende werkgroepen en klankbordgroepen waarin gemeentelieden hebben geparticipeerd. Wat vindt u van de manier waarop de gemeente bij het proces is betrokken?

Uitstekend	Goed	Neutraal	Matig ^{*)}	Slecht ^{*)}
------------	------	----------	---------------------	----------------------

**) Als u het proces matig of slecht vindt, wat wilt u dan graag verbeterd zien?
Graag hieronder nader toelichten*

.....

.....

.....

2. Mocht om welke reden dan ook de nieuwbouw van een kerkelijk centrum in het Groenwoud uiteindelijk **niet** doorgaan, wat betekent dat voor u?

Daar ben ik blij om	Wel een opluchting, maar ook bezorgd over de verdere ontwikkeling van onze gemeente	Het maakt mij niet zo veel uit	Ik vind dat wel jammer en maak me zorgen over de verdere ontwikkeling van onze gemeente	Een teleurstelling, want we laten een mooie kans voorbijgaan met nieuwe mogelijkheden voor de gemeente
---------------------	---	--------------------------------	---	--

Wilt u dit hieronder eventueel nader toelichten? Graag ook als u het heel anders ervaart

.....

.....

.....

.....

.....

3. Als het plan voor het 2de kerkelijk centrum doorgaat en is gerealiseerd wil de kerkenraad volgens een vast (bijvoorbeeld 14-daags) rooster een afwisselend gebruik van de kerkzaal in de middag/avonddiensten door beide wijken om de eenheid van de gehele hervormde gemeente te bevorderen. Daarbij zal wijk 1 hoofdzakelijk in de Dorpskerk te vinden zijn en wijk 2 in het nieuwe kerkelijk centrum. Wat betekent dat voor uw kerkgang?

Ik kies voor een modern gebouw met veel ontmoetingsruimte en ga daarom naar het nieuwe kerkelijk centrum ongeacht de wijk die dienst heeft	Ik kerk bij voorkeur in wijk 2 en zal dus meestal naar het nieuwe kerkelijk centrum gaan en bij de wisseldiensten naar de Dorpskerk	Ik heb geen voorkeur voor een van beide wijken of gebouwen	Ik kerk bij voorkeur in wijk 1 en zal dus meestal naar de Dorpskerk gaan en bij de wisseldiensten naar het nieuwe kerkelijk centrum	Ik ben gehecht aan de Dorpskerk en zal daar dus naar toe blijven gaan ongeacht de wijk die dienst heeft
--	---	--	---	---

U kunt dit desgewenst hieronder nog nader toelichten

.....

.....

.....

.....

.....

4. Als het plan doorgaat willen we de gemeente graag ook zo veel mogelijk betrekken. Wat zou uw concrete bijdrage, persoonlijk of van uw bedrijf aan een vervolgtraject kunnen zijn, zoals deelname in een werkgroep voor fondswerving, een klankbordgroep voor het definitief bouwkundig ontwerp of een diaconaal-maatschappelijke werkgroep of wellicht ook een bezinningsgroep wanneer het plan voor de nieuwbouw van een 2de kerkelijk centrum niet doorgaat?

Zo ja, wilt u hier aangeven waar uw belangstelling en mogelijkheden vooral naar uitgaan?

.....

.....

.....

.....

5. Heeft u naar aanleiding van uw antwoorden behoefte aan een gesprek? → Ja/nee
Als u Ja invult nemen wij contact met u op.

Ruimte voor toelichting en opmerkingen

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Naam :

Adres :

Telefoon :

e-mail :

Bijlage 2 Overzicht aantallen en percentages van de ingevulde vragenformulieren

	Totaal aantal	Totaal %	3.a modern	3.b wijk 2	3.c neutraal	3.d wijk 1	3.e dorpskerk	
2.a blij	40	15	0%	5%	28%	13%	53%	% binnen de groep horizontaal
Aantal			0	2	11	5	21	
% absoluut-->			0%	1%	4%	2%	8%	% van het totaal (= 266)
			0%	2%	20%	7%	64%	% binnen de groep verticaal
2.b opluchting	42	15,7	0%	19%	21%	40%	19%	
Aantal			0	8	9	17	8	Uitspringende aantallen in rood
% absoluut-->			0%	3%	3%	6%	3%	
			0%	8%	17%	23%	24%	
2.c neutraal	16	6	0%	31%	31%	38%	0%	
Aantal			0	5	5	6	0	
% absoluut-->			0%	2%	2%	2%	0%	
			0%	5%	9%	8%	0%	
2.d jammer	51	19,1	2%	20%	31%	43%	4%	
Aantal			1	10	16	22	2	
% absoluut -->			0%	4%	6%	8%	1%	
			10%	11%	30%	30%	6%	
2.e teleurstelling	118	44,2	8%	59%	11%	20%	2%	
aantal			9	70	13	24	2	
% absoluut -->			3%	26%	5%	9%	1%	
			90%	74%	24%	32%	6%	
Aantallen	266		10	95	54	74	33	
Totaal	267	100%	4%	36%	20%	27%	12%	

Bijlage 3 Overzichten van de gemaakte opmerkingen

Vraag 1 – Uitstekend / goed / neutraal proces Totaal aantal Uitstekende waardering: 75 (27%) Totaal aantal Goede waardering: 124 (48%) Totaal aantal Neutrale waardering: 37 (14%)		Samenvatting reacties Er is over het geheel genomen zeer veel waardering voor het proces: 75% vindt het goed of uitstekend. Sommigen hadden wel graag meer moeite gezien om de gemeente in de volle breedte te bereiken. Anderen hebben behoefte om het geestelijk aspect sterker te maken c.q. meer leiding aan de gemeente te geven. De Werkgroep Bouw wordt opgeroepen in het vervolgtraject naar DO de gemeente i.c. de klankbordgroep meer te betrekken.
Aanpak van het proces/timing/peiling	• Er zijn bijeenkomsten geweest, nieuwsbrieven. Voldoende mogelijkheden voor hoor en wederhoor • In de fase van VO en DO moeten we ook de klankbordgroepen er bij betrekken. Niet op een afstand, maar rechtstreeks gesprek met de architect. • Het traject is heel nauwkeurig uiteengezet en weloverwogen gedaan. Ik sta hier volledig achter. • Er zijn ook heel wat gemeenteleden die graag zien dat er een enquête wordt gehouden. Voordeel: op deze manier wordt een groot deel van de gemeente gehoord. • Een duidelijk en rustig proces • Er is veel energie erin gestoken die naar gemeente te brengen. Vraagtekens of dit op de goede manier is gebeurd. Voor- en tegenstanders zullen er zijn. Middengroep minder vaak omdat deze geen duidelijke mening hebben over deze zaak. Pas later, als duidelijk is wat gaat gebeuren. Als je ziet dat avonden niet bezocht worden moet er een andere	

	manier gezocht worden om draagvlak te krijgen. Er vanuit gaan dat ze voldoende kansen hebben gehad is onjuist. Dit vragenformulier had ook eerder gestuurd kunnen worden om beter beeld te krijgen. • Jullie werken in mijn optie verkeerd. Je had eerst de gemeente moeten horen; daarna een stemming of mogelijke reacties indienen moeten doen. Aan de hand daarvan verdere stappen moeten ondernemen. Kerk zit niet vol, dus is 2^e gebouw niet nodig. • De gemeente is slecht meegenomen in het ontwerp. Daar is nog veel over te zeggen; 2,3 miljoen is zeer veel geld. Dat moet zeker goedkoper kunnen. Er zijn van diverse kanten signalen dat zo beetje alle wensen toegewezen worden, zoals een vwb construct is superdure glazen pui bij de kerkzaal zonder staanders. Dat moet gewoon goedkoper. Waarom moet er een tv in de huiskamer komen? Waarom moet er überhaupt een huiskamer komen? Hoe schaalbaar is het gebouw bij groei, maar vooral afname? Dit soort zaken zijn er geheel niet in meegenomen. • Optimale mogelijkheid voor alle gemeenteleden • Voldoende informatieavonden en voortgangsberichten....	
Informatievoorziening / transparantie / sturing / neutraliteit	• Had u gesierd als de pastorie ook rond de verkoop de gemeente meegenomen had. • Transparant • Goede voortgangsberichten • Tip: aandacht voor taalgebruik en te lange zinnen. Begrijpend Nederlands voor iedereen • Duidelijke informatie	

	• Wat mij betreft zijn er voldoende mogelijkheden geweest om te zeggen wat ik denk. Vanuit de kerkenraad had ik het mooier gevonden als de communicatie wat 'steviger' was geweest. Nu werd er te veel vanuit de angst gecommuniceerd, terwijl ik het veel krachtiger had gevonden als het 'wij vertrouwen op God' meer door alles heen had geklonken. • Er is naar een antwoord toegewerkt. In een eerder stadium zou het beter geweest zijn om bij de leden te vragen hoe ieder er tegenover staat dat er een 2^e kerk komt. • Veel geïnformeerd. Dat is goed. Door het traject is een trein in gang gezet. Wanneer zoets gaat rijden is afremmen moeilijk. • Het is vooral zenden geweest. Dit is wat mij betreft onvoldoende. De laatste avond vond ik een positieve uitzondering. • Ik denk dat de gemeente goed geïnformeerd is.	
Bereik van / contact met de gemeente	• Zeker bij de jeugd had er meer betrokkenheid en duidelijkheid gegeven kunnen worden. Desalniettemin is er duidelijk, goed en voldoende gecommuniceerd. • Bij de gemeenteavonden is het jammer dat het maar op 1 moment in de week is. Ben je op die avond niet in de gelegenheid, dan heb je 'pech'. Voor sommige mensen is de drempel te hoog. Deze mensen missen dan belangrijke informatie. De avond waarop de verontruste middengroep gehoord is heb ik als een bijzonder mooie avond ervaren. Er was een luisterend oor. En ik zie dat er ook wat mee gedaan is.	

	• Er zijn veel mogelijkheden benut en gegeven. M.i. is er of alleen info gezonden of heeft men weifelend/geen draagvlakkers niet of pas laat gehoord en serieus genomen. • Graag had ik gezien dat de klankbordgroep van bouw vaker bij elkaar was gekomen • Er is formeel gecommuniceerd, maar ik heb niet de indruk dat het 'proces' erg in de gemeente leefde. • Vanavond heb ik voor het eerst ruimte voor een goede dialoog ervaren. Prima presentatie	
Overig	• Zeer veel waardering voor allen die hieraan gewerkt hebben • Heel goed dat je op deze manier je mening kunt geven. Goede vraagstelling. Bedankt hiervoor. • Het is goed • Goed	

Vraag 1 – Matig / slecht proces Totaal aantal Matige waardering: 24 (9%) Totaal aantal Slechte waardering: 7 (3%)	Samenvatting reacties Een kleine minderheid is niet tevreden over het proces. In de reacties zien we een herhaald pleidooi voor een enquête, bij voorkeur helemaal aan het begin van het proces. Dit is een lastige kwestie en veronderstelt volgens de Stuurgroep ten onrechte dat zoiets tot een betere afweging leidt. Immers, dan moeten gemeenteleden afwegen op globale, voorlopige beelden die niet op een doordacht plan waarvan de gevolgen zo goed mogelijk doordacht zijn. Een dergelijke aanpak gaat ook voorbij aan de rol en verantwoordelijkheid van de kerkenraad en botst met het advies van de Regionaal adviseur van de PKN. Er worden daarnaast sterke verwijten gemaakt over de sturende benadering en niet luisteren naar de gemeente. Dit wijst op een diepe weerstand tegen de plannen die waarschijnlijk moeilijk om te buigen is.
Aanpak van het proces/timing/peiling	• In de praktijk slechts 20% van de gemeente aanwezig geweest bij uw infoavonden: kleine peiling • Een enquête onder de gemeenteleden zou representatief zijn. Te veel info op de afgelopen avonden. • Creatie van het draagvlak had in een vroege fase veel meer aandacht moeten krijgen vanuit gangbare verandermanagement-ideeën. • Ten eerste wil ik aangeven dat achteraf kijken makkelijker is. Maar ik denk dat de communicatie te wensen over heeft gelaten. In mijn ogen waren de gemeenteavonden in het begin niet de meest geschikte plaats dit kenbaar te maken. • Had liever gezien dat de enquête in het begin was. • Er zijn veel momenten geweest waarop de gemeente werd ingelicht/betrokken maar het heeft

	bij mij het gevoel versterkt dat de nieuwe kerk er moet komen om beide wijken uit elkaar te halen. Dat vind ik een verdrietige zaak en zeker geen reden voor het bouwen van een nieuwe kerk Ik vind dat het draagvlak onvoldoende/onjuist is gepeild en ik ben bang dat dit kleiner is dan u denkt. • Waarom zijn er geen alternatieven genoemd, zodat er een keus gemaakt kon worden? Er is maar één kant belicht en wij hebben geen alternatief gezien voor de uitbreiding van dorpskerk en EH. Is er nog geld om EH aan te passen als het plan doorgaat? • Hadden graag een stemming gezien omdat dit onderwerp de samenhang van de gemeente in gevaar brengt. • Goed dat er nu inventarisatie plaats vindt waar hele gemeente stem kan laten horen. Als de doelgroep er niet achter staat gaat je interventie nooit effect hebben. Daarom had dit vragenformulier in één van de eerste stadia moeten plaats vinden. • Gemeentebreed is de gemeente niet gehoord. Voor het merendeel zijn alleen gemeenteleden gehoord die de gemeenteavonden hebben bijgewoond. Het gekend en gehoord worden is pas eigenlijk gebeurd na de laatste gemeenteavond van 8/11. Maar inmiddels is het 2^e kerkelijk centrum al haast een feit en op enkele details na, rond.	
Informatievoorziening / transparantie / sturing / neutraliteit	• Er is weinig gedaan of geluisterd naar de groep mensen die zorg hebben over deze ontwikkeling. Dat doet verdriet. • In de voortgangsberichten wordt erg de nadruk gelegd op de voordelen en niet de nadelen. Heb gevoel dat besluit al vast ligt.	

	• Geen rekening gehouden met de bezwaren van de middengroep • Avonden waren prima. Bij vraagstelling uit de gemeente werd er altijd erg gedrukt naar de nieuwe ideeën . Hierdoor zijn veel mensen die niet voor zijn afgehaakt op deze avonden. • Te weinig gelegenheid om in deze bijeenkomsten publiek je mening te geven. De organisatie fileerde hierdoor de eventuele oppositie c.q. ongerustheid in kleine kring. Zo wordt dat de gemeenschap niet duidelijk. • Er is steeds gecommuniceerd vanuit een positief uitgangspunt; geen oog/ruimte voor tegenstanders. • Weinig geluisterd naar de mensen die er grote zorg over hebben. • Eenzijdige info, omdat er door beide wijken al langere tijd wordt gestuurd richting een 2^e locatie. Dat is gekomen doordat elke wijk een eigen visie/modaliteit heeft ontwikkeld. Waarom zouden beide wijken wel samen op kunnen gaan? Daar is toch geen 2^e kerk voor nodig? • Jullie volgen je eigen koers; dat is het enige dat jullie voor ogen hebben. De gevolge van de beslissing 2^e kerkgebouw zijn straks niet te overzien. Gezinnen worden uiteengescheurd. Jullie willen een 2^e gebouw ongeacht de gevolgen. • Wij hebben het als een zeer sturend proces ervaren. Veel avonden met subjectieve informatievoorziening. • Wij zijn alle avonden aanwezig geweest. Elke keer weer was het een avond die sturend was door de manier waarop de info werd verstrekt.	
--	---	--

Bereik van / contact met de gemeente	• Er zijn gelegenheden geweest om 1^e mening te geven, maar we voelden ons niet serieus genomen • Bij een eerdere bijeenkomst is er een enquête gehouden alleen over de gemeenteleden die er toen waren. Het merendeel van de gemeenteleden was er toen niet. Dit is niet voldoende informatie voor alle gemeenteleden. Dus het grootste deel van de gemeente heeft niet mee kunnen stemmen. • Er is een grote groep weinig aanwezig op gemeente-avonden. Nu is er geen duidelijk beeld wat het draagvlak is. • Tot dusverre maar 1 peiling geweest onder beperkt publiek (sept. 2016). Het ontbreekt aan een brede enquête. • Slechts een klein deel van de gemeente heeft zijn mening (kunnen) geven. • Weinig gemeenteleden aanwezig tijdens de avonden. Dus veel mensen niet gehoord. • Er zijn zoveel gemeenteleden die brieven hebben geschreven en gesprekken hebben gevoerd, maar dat allemaal heeft niets bereikt. • De gemeente is gehoord: het ene oor in en het andere uit. Er is alleen maar verteld hoe goed het is een nieuw gebouw te zetten. Dat er wel degelijk nadelen aan zijn heb ik van jullie niet gehoord. • Over de gehele gemeente gezien is er maar een klein deel van de gemeente “gezien” en “gehoord”. • Dit is als matig ervaren. Ons beeld is dat er een relatief kleine groep actief in de planvorming geweest is. Er is hard gewerkt om de gemeente te informeren maar de communicatie erg eenzijdig, eenrichting. Er is veel informatie gezonden, in ons beeld slecht geluisterd. De vorig jaar gehouden	
---	--	--

	enquête is ervaren als een schijnvertoning, het plan Blok/Wolfswinkel nooit serieus behandeld, mensen (waaronder wij, maar ken meer voorbeelden) met de vrijwillige bijdrage op 0,= nooit gehoord. De groep van de Olijfboom heeft nadrukkelijk de bouw van de tweede locatie als zorgpunt benoemd maar dit is genegeerd. Voorbeelden waar betrokken gemeenteleden zijn gepasseerd. Dit alles leidt mijns inziens tot een verder afbrokkelend draagvlak binnen de gemeente.	
Overig	• Geen openheid van cijfers van de kerkelijke bijdrage van wijk 1 en 2. Goed de gemeente daarover in te lichten. Of het in stand blijft is maar de vraag	

Vraag 2 – Blij als het niet doorgaat Totaal aantal ingevuld: 40 (15%)		Samenvatting reacties Deze groep is het meest uitgesproken. In de reacties is er veel, soms erg stellig geformuleerd commentaar gegeven op alle aspecten. Men is tevreden zoals het nu gaat en ziet geen nut of noodzaak voor verandering, de nadelen zijn groter dan de voordelen. Men ziet vooral problemen als het plan doorgaat: • Financieel onverantwoord plan • Vrijwilligerstekort • Er is echt geen ruimtetekort • Eenheid van de gemeente gaat verloren • Enkelen voelen wel iets voor de 'software, maar niet de hardware' van het plan.
Financieel	• Kunnen geld beter gebruiken voor diaconaal of restauratie EH. • Komende generaties worden ten minste niet met een torenhoge schuld opgezaaid, wat velen ook niet willen. • Er dan geld over is om EH op te knappen en er weer een kosten zijn werk kan doen. • Te grote financiële verplichtingen naar de toekomst. • Financieel heel grote stap • Ben blij en dankbaar zoals het gaat. Tel de zegeningen. Er zijn heel veel andere dingen waar het geld voor bestemd kan worden. Is ook gevaarlijk aan de 2,3 miljoen vast te houden terwijl het duidelijk is dat het duurder wordt. In verband hiermee nooit hieraan beginnen. • Financiële risico's m.i. veel te groot. Economische ontwikkeling onzeker. • en grote financiële zorgen bespaard. • Gelet op de landelijke ontwikkelingen en daling VB vind ik bouw onverantwoord voor de toekomst.	

	• Geen financiële risico's nemen. Kunnen we EH goed aanpakken. Zie het er anders niet van komen omdat het geld naar het 2^e gebouw gaat. • Daarbij leggen we dan ook geen zware financiële last op de schouders van onze kinderen. • Ook zadel je de volgende generatie op met een hoop schulden.	
Vrijwilligers	• Minder vrijwilligers nodig; is nu al een probleem. • Voor nieuwe kerk weer veel vrijwilligers nodig en die zijn er nu al te kort • Al die mooie plannen eisen zoveel vrijwilligers extra; dat komt nooit van de grond. • Het aantal vrijwilligers om de 2^e locatie te bemensen zal moeilijk zijn.	
Ruimtebehoefte / Eben-Haëzer	• Blij omdat we niet zo groeien dat we niet meer in kerk passen. Als 2^e kerk nodig is omdat we groeien staan ik er anders in. • Kijk hoe EH aangepast kan worden. Kerk hoeft niet verbouwd. Er is ruimte genoeg. • Wellicht wel een wijkgebouw in het Groene Woud, waar t.z.t. een kerkzaal aan vast gebouwd kan worden. • We kunnen nog gemakkelijk in 1 kerk. EH en de kosterswoning bieden ruimte genoeg zowel voor kerkelijke- als diaconale doelen. • De kerk zit nog niet vol. Er gaan gemeenteleden over naar andere kerken (Mozaïek, Doorbrekers, Breehoek). • Eventueel uitbreiding EH. • We kunnen het geld beter gebruiken om EH op te knappen. Of een ander wijkgebouw (geen kerkdiensten) voor de jeugd een leuk gebouw.	
Eenheid van de gemeente	• Jullie hebben het maar over nieuwe mogelijkheden. Op deze manier verlies je juist de gemeenteleden die daar	

	heen gaan uit het oog en ik ken verschillende gemeentes waar na de bouw van nog een kerk de kerk leeggelopen is. • Samen kerken in dorpskerk voorkomt dat wijken uiteen groeien. • Als eerste zorgen maken over gemeenteleden die niet meer naar kerk komen. Als het zo doorgaat vallen gezinnen ook uit elkaar en gaan misschien nog meer mensen naar andere kerken. • We zijn voor 1 gemeente, 1 gebouw, kortom eenheid. Elkaar opzoeken ondanks de verscheidenheid. Serieus bang voor 2 groepen, 2 kerken, scheuring ook binnen gezinnen. • Dankbaar dat we als gemeente heel blijven, er niet gekozen hoeft te worden voor de 1 of ander, de diensten op hetzelfde tijdstip blijven • Verlies van eenheid is inherent aan 2^e gebouw. Grote middengroep wordt ongewild gedwongen tot keuze. • Zie de gemeente uit elkaar gaan met een nieuw centrum. Er zijn alternatieven: andere locaties, jeugdwerker. • Voorkomen scheuring van de gemeente. • Blijft de eenheid bewaard • De eenheid van de gemeente blijft gewaarborgd. • De wijken groeien te veel uit elkaar; laten we één blijven. • Dan kunnen we met alle verschillen één gemeente blijven. • In mijn ogen wordt de gemeente uit elkaar getrokken. Er zijn ook genoeg gemeentes waar een kerkgebouw bijgekomen is maar waar de kerk leegloopt en ze deze weer moeten verkopen.	
--	---	--

	• Het 'samen gemeente zijn' zal in de praktijk denk ik, niet gaan werken en zal een scheuring binnen de gemeente tot gevolg hebben.	
Beoogde doel / Visie	• Ervaar dit proces als moeilijk. Wat als een 2^e gebouw de wil van God is? Dan wil ik daar niet voor gaan liggen. Toch zegt mijn gezonde verstand: niet doen. • Er zijn alternatieven: meer eenheid tussen wijken i.p.v. verwijdering, centrale locatie in het dorp voor een extra locatie: veel zichtbaarder. Geld besteden aan bijv. professionele jeugdwerker HGJB. Eenheid heeft veel meer uitstraling naar het dorp. • Bewondering voor al het gedane werk van de commissie. Maar ik deel de grondvisie niet. Het komt mij nog meer over als een beleidsmatige aanpak en minder als organische groei van de gemeente door Gods Geest. • Dat ik de kerkgang zoals die nu is kan voortzetten. Die wijzigt namelijk ingrijpend wanneer dit bouwplan voortgang heeft. • Niet nodig. Missionair zijn in een wijk waar ruim 60% naar een kerk gaat is geen noodzaak. Onderlinge ontmoeting is een goed punt. Gezien de overige argumenten kies ik niet voor een 2^e locatie. • Ik zie vooral dat het hele plan erg opgelegd is. Het is alleen voor het splitsen van wijk 1 en 2. Dat vind ik jammer. • Missionair kun je ook in de dorpskerk zijn. • Ben voor ontwikkeling beide wijken en het diaconale stuk. Dat gaat niet komen door een extra gebouw. • M.i. kunnen we nog veel winnen door gemeenten als Hoorn e.d. te steunen. • Laat elkaar vrij en dan kan het ook in één kerk.	

	Ik ben dankbaar voor een gemeente met diversiteit. Je houdt het gesprek daarmee open en kunt op deze manier meer betekenen voor de mensen om je heen.	
--	---	--

Vraag 2 – Opgelucht als het niet doorgaat Totaal aantal ingevuld: 42 (16%)		Samenvatting reacties Wat opvalt in de reacties is dat de visie op onderdelen betwijfeld of betwist wordt. Men heeft in het algemeen een pessimistisch beeld van de huidige situatie van onze gemeente en is ook oprecht bezorgd over de toekomstige ontwikkeling (met of zonder het plan). Sommigen denken wel positief mee en noemen alternatieven, zoals misschien alleen een wijkcentrum zonder kerk? Belangrijkste reden voor opluchting als het plan niet doorgaat zijn: • Financieel niet verantwoord • Twijfel over inzet gemeente • Ruimtebehoefte kan heel goed anders worden ingevuld • Grote zorg dat de eenheid van de gemeente wordt verbroken als het plan doorgaat • Er is onvoldoende draagvlak en enthousiasme te zien
Financieel	• Financiële zorg of het wel binnen de raming blijft. • Zou graag een nieuwe kerk willen maar vind het te duur en te groot risico. • Niet verantwoord zo veel geld uit te geven voor een kerk terwijl het nu prima gaat en je in wijk 2 het kerkbezoek van de 2^e dienst ziet afnemen zodat in de toekomst wellicht maar 1^e per week een dienst belegd wordt in de nieuwe kerk. • Financiën (te zware lasten); teruglopend kerkbezoek = minder inkomsten. • Ook over de financiële gevolgen op de langere termijn maken we ons zorgen. We zijn bang dat een gezamenlijke financiële verantwoordelijkheid niet reëel blijkt. Als er andere keuzes gemaakt gaan worden door beide wijken, kan dat volgens ons moeilijk onder 1 financiële vlag gedaan worden.	

Vrijwilligers	• Om mij heen merk ik afnemend draagvlak. Nieuw gebouw vraagt meer vrijwilligers, wat nu al moeilijk is. • Nieuwe plannen erg goed en uitdagend. Maar heb steeds meer vragen over inzet gemeente.	
Ruimtebehoefte / Eben-Haëzer	• Kan er gekeken worden naar een andere constructie in de vorm van een wijkcentrum (geen kerk) als dependance? • Begrepen dat aanzienlijke aanpassing kerk mogelijk is en financieel ook aantrekkelijker. • Begrepen dat bij aanpassing kerk ook ontmoetingsruimte mogelijk is en EH verdubbeld kan worden. • Verbouwing dorpskerk doet af aan emotionele waarde van het gebouw. Kunnen ons vinden in meeste argumenten voor 2^e locatie, maar die moeten zich nog wel bewijzen. Reële optie is voorlopig huur van bestaand gebouw (bijv. voormalige bibliotheek). • Een diaconaal-maatschappelijk centrum is wel zinvol en eventueel later een kerkzaal afhankelijk van de ontwikkelingen. Er is nu nog ruimte genoeg in de dorpskerk. • Voor ontlasting EH en het in de wijk aanwezig zijn zou een centrum met zalen en een huiskamer (zeg maar het voorste deel van het ontwerp) naar mijn idee de oplossing zijn. • Binnen huidige gebouwen voldoende mogelijkheden om ruimteprobleem op te lossen; denk aan kosterwoning betrekken bij vergaderlocaties. Kosten veel lager en meer budget voor andere zaken, zoals diaconale projecten. We kunnen geld maar 1x uitgeven.	

	• Wel zien we ook dat er mogelijk ruimtegebrek in de kerk gaat ontstaan, en dat de kerk misschien niet meer voldoet aan de wensen van alle gemeenteleden.	
Eenheid van de gemeente	• Mijn bezorgdheid betreft de eenheid van de gemeente. Als er een 2^e locatie komt zal dit op den duur een 2^e gemeente worden. • Ben bezorgd over het uit elkaar groeien van de 2 wijkgemeenten • Een 2^e locatie draagt niet bij aan de eenheid van de gemeente. Bezorgd, omdat het dan weer de vraag is hoe de eenheid dan in de praktijk bewaard kan blijven. • Ik ben bang dat een financiële molensteen de eenheid van de gemeente in gevaar kan brengen. • We maken ons zorgen over de eenheid van de gemeente. • Moeten één kerk blijven. • Uit elkaar groeien (geeft verwijdering) • Grote zorgen dat gemeente toch uit elkaar groeit. Ook gezinnen zullen niet allemaal naar dezelfde wijk gaan. De jeugd, de één naar wijk 1, de ander naar wijk 2. Voel me thuis in het midden en zou daarom graag uitbreiding van dorpskerk en EH willen hebben. • Principeel niet tegen een 2e kerkgebouw, maar wel tegen een kerkscheuring. • Als er meer eenheid is kan je een kerk bouwen. Maar zoals het nu is moeten we voorlopig uitstellen. Als ik lees dat er nog geen breed enthousiasme gesignaleerd wordt en de gemeente zorgen uit over het bewaren van de eenheid en er onvoldoende middelen zijn om het plan uit te voeren wordt het dan niet hoog tijd het plan voorlopig stil te leggen?	

	Of vindt de AK de zorgen van de gemeente niet belangrijk genoeg? Laten we toch eerst eens aan de eenheid gaan werken en dan samen een kerk bouwen als het echt nodig is. • Ik ben geen voorstander van een 2^e centrum. Ook het uiteengroeien van de wijken baart zorgen. • We maken ons zorgen over de eenheid van de gemeente, we zijn bang dat we verder uit elkaar groeien, ondanks de huidige plannen.	
Beoogde doel / Visie	• Er zijn 4 diensten, dus 2 voor wijk 1 en 2 voor wijk 2. Ieder kan dat op eigen wijze invullen. • Dat de kerk op een andere manier aanwezig is in de nieuwe wijk vinden we natuurlijk heel goed. • Als financieel het uiterste van de gemeente wordt gevraagd – en dat over een langere tijd – blijft er dan ruimte over voor onze diaconale roeping buiten onze gemeente- en landsgrenzen. • Groei lijkt afhankelijk te zijn van de structuur (een gebouw). Het ‘gemeentezijn’ mis ik nu en ‘voel’ nog niet dat een gebouw dat gaat veranderen. • Daarnaast voel ik binnen de gemeente weinig enthousiasme om samen kerk te zijn en ons intensief in te zetten. Een nieuw gebouw brengt geen andere gemeenteleden met zich mee. Wat ik ook mis is wat het voor de liturgie betekent als je in de nieuwe kerk gaat kerken. De verwachtingen die ik hoor zijn zo divers dat ik me afvraag of de ‘liturgie’ aan alle wensen voldoet. • Er moet een 2^e kerk komen om de modaliteiten uit elkaar te halen. Dat is geen reden voor een nieuwe kerk. Draagvlak is onvoldoende onderzocht. • Zorg over jongeren die weg trekken en zich soms aansluiten bij vrije groepen. Ook plannen voor 2^e	

	locatie houden hen niet bij onze gemeente. Blijf met hen in gesprek. Jongeren zijn de kerk van de toekomst. Zeker in de plannen die nu in de gemeente gemaakt zijn. Op welke manier is duidelijk geworden welke weg God met zijn gemeente wil gaan? Als hier duidelijke aanwijzingen voor zijn, dan is het mooi dit met gemeente te delen. Dit zou voor velen onzekerheid weg nemen. • Wel een opluchting maar ook bezorgd over de verdere ontwikkeling van onze gemeente. Ik zie een enthousiaste kerkenraad al jaren trekken en sleuren aan dit plan. Ik hoop dat we met elkaar met hetzelfde enthousiasme doorkunnen ook als dit plan uiteindelijk niet wordt uitgevoerd. Ik kan me voorstellen dat het voor velen een domper zou zijn....Echter ik hoop dat we ons weer volledig kunnen richten op sociaal maatschappelijk actief zijn, de verbinding zoeken in Woudenberg tussen de verschillende bloedgroepen en werken aan brede Christelijke gemeente in Woudenberg.	
--	---	--

Vraag 2 – Maakt niet zo veel uit Totaal aantal ingevuld: 16 (6%)		Samenvatting reacties Deze groep is aanmerkelijk kleiner geworden dan een jaar geleden. De opmerkingen tonen meer twijfels en vragen dan meningen. Men staat er ambivalent in: ziet mogelijkheden en voordelen, maar heeft zorgen over financiën en het (passieve) karakter van onze gemeente in het licht van de ambities en ook twijfel over noodzaak 2 ^{de} Kerkelijk Centrum in relatie daarmee.
Financieel	• Daarnaast zie je dat veel diensten nu matig bezocht worden en maak ik me zorgen over groei/krimp van de gemeente en de financiële consequenties van nieuwbouw. • Bovendien baart het financiële plaatje mij zorgen.	
Vrijwilligers		
Ruimtebehoefte / Eben-Haëzer	• Ik zie grote voordelen in een kerkzaal met een ruime hal. Je hebt veel gemakkelijker contact. Ook zie ik dat EH te klein is en een 'drempel' heeft.	
Eenheid van de gemeente	• Heeft 2 kanten. Nu is de gemeente wel groot maar ik zie hem niet graag uiteen vallen. • Ik kan me niet voorstellen dat de wijken uiteindelijk toch niet uit elkaar groeien. Dat vind ik niet per se erg maar is wel de realiteit.	
Beoogde doel / Visie	• Heb geen duidelijke mening over het proces. Discussie tussen voor- en tegenstanders geeft juist breuk. Mooi als we nieuw gebouw neer kunnen zetten als het gaat om uitbreiding geloof, maar niet als het gaat om 2 wijken die van elkaar af willen. • Vraag me af of nieuwbouw verandering gaat geven in hoe we gemeente zijn en of niet eerst die verandering er moet zijn en dan de ruimte voor nieuwbouw er komt. Het kan juist ook weer positief werken om met elkaar aan een doel te bouwen. • Lastig hier een duidelijk antwoord op te geven. Sta er erg dubbel in. Ik wil vertrouwen dat God een weg gaat met onze gemeente en biddend op weg zijn. Maar het gaat alle	

	kanten op in mijn hoofd en hart. Ook vanuit mijn omgeving zijn de reacties heel divers voor/tegen. • Ik hink op meerdere gedachten, want ik ben wel voor ontwikkelingskansen. Wat mij betreft zitten die niet vast aan een gebouw. • De grond waarop het hele plan is gestart komt voor mij niet voort uit nood voor ruimte en mogelijkheden. Al de dingen die maatschappelijk gezien worden zijn tot nu toe ook niet echt ingezet in de huidige situatie. • Het zit niet in het gedrag dat gemeenteleden tot nu toe laten zien dat ze zich volop willen inzetten op alle prachtige plannen die geschetst worden. Mochten die positief besluiten, dan zal ik me van harte inzetten. Maar ik zit niet per se op een positief besluit te wachten. • Vraag 2 is niet te beantwoorden zonder antwoord te geven op de invulling hoe we met de middengroep omgaan en hoe de kerkdiensten worden ingevuld.	
--	---	--

Vraag 2 – Jammer als het niet doorgaat Totaal aantal ingevuld: 51 (19%)		Samenvatting reacties Er is in de reacties vooral veel positief commentaar in lijn met de Visie AK. Er worden toch ook wel zorgen geuit: • Financieel te dragen? • Voldoende vrijwilligers? • Ruimtetekort wordt nijpender als het niet doorgaat • Verbouwing liturgisch centrum is ook wel erg ingrijpend • Groeiend verschil tussen de wijken moeilijker in 1 gebouw • Verdergaande uitstroom m.n. uit Wijk 2, zeker als het plan niet doorgaat • Diaconaal en missionair elan van de gemeente voldoende?
Financieel	• In principe ben ik voorstander van een 2^e locatie maar ik maak me zorgen of we dit financieel wel kunnen. Tegenvallers in bouwkosten kunnen ander beeld geven. • Maken ons zorgen of er na realiseren nieuwbouw nog wel voldoende financiële middelen zijn om nog alle facetten van het ‘kerkzijn’ inhoud te blijven geven. Dit tegen achtergrond voornemens van de overheid (anbi, afbouw Hillen, etc)	
Vrijwilligers	• Ook vraag ik me af of er wel voldoende vrijwilligers te vinden zijn.	
Ruimtebehoefte / Eben-Haëzer	• Als het niet doorgaat hou je een zak geld over. Kan gebruikt worden voor uitbreiding EH. • Ook praktisch is er een probleem: de diensten in wijk 1 worden te vol. • Als het niet doorgaat worden er plannen gemaakt om het liturgisch deel van de kerk om te bouwen. Dat vinden we erg jammer; dat kan bij zo’n oude kerk toch niet.	
Eenheid van de gemeente	• Dan groeien we wel wat uit elkaar (het ligt aan de oorzaak van het niet doorgaan)	

	• Ik ga graag voor eenheid, zodat je niet anoniem in de kerk zit. • We vinden een 2^e locatie noodzakelijk omdat wijk 2 in een enorm, ongeremd tempo ontwikkelt en zich daarmee zeer snel vervreemd van wijk 1. Op dit moment zien we tot onze grote spijt dat het gevolg is dat wijk 1 wat wil opschuiven zogenaamd om het contact met wijk 2 te houden. En dat moet wijk 1 niet doen: contact houden met wijk 2 zal niet lukken omdat wijk 2 daar niet echt waarde aan hecht. Zij gaan hoe dan ook vol gas door. Dat kan het beste in een eigen gebouw. Beter voor wijk 2 maar ook voor wijk 1. Wel vragen wij ons af waarom er maar 1 optie is: zeer dure nieuwbouw. Waarom niet een goedkoper optie zoals de oude bibliotheek (inmiddels te laat?). De HHK schijnt nieuw te willen bouwen. Samen bouwen met school de Wartburg wordt weer te klein etc?	
Beoogde doel / Visie	• De invulling van de kerkdiensten verschilt zo, dat ik het moeilijk vind in 1 gebouw 4 diensten te hebben. Denk wel eens, als er gasten zijn en komen op een wijk 1 dienst en een wijk 2 dienst, hoe ze dat zouden beleven. Mijn jong volwassen kinderen kwamen pas uit een dienst en vertelden zich een vreemde te voelen in eigen kerk. • Kerkgebouw is niet te klein, maar het zou wel jammer zijn als kerk niet doorgaat. Het is wel de laatste kans om zoiets te doen neem ik aan. • Wijk 2 krijgt steeds een andere modaliteit, wat binnen de GB ook steeds meer zichtbaar wordt. Wijk 1 wordt meer en meer een minderheid. Dit wordt in 1 gebouw steeds ingewikkelder om te organiseren. • Ik zie dan een doemscenario ontstaan van met name wijk 2 een verdere uitstroom. Daarmee valt het	

	fundament weg onder de visie en zullen met name onze jongeren keuzes gaan maken. • Een term als 'keus' spreekt me niet zo aan. Ik denk meer aan roeping en gehoorzaamheid. • Wel jammer, geen zorgen. • Deels jammer, deels opluchting. Maar belangrijkste is, een goede ontwikkeling waarin Jezus en het evangelie centraal staan. • Nieuwbouw biedt veel mogelijkheden. Maar de 'honger' van de gemeente om een open en missionaire gemeente te zijn zie ik helaas niet. Hoe kunnen we dat veranderen? • Zie 2^e gebouw wel als een kans. • Nergens goed voor om wisselende diensten te houden. De cijfers qua kerkbezoek spreken duidelijke taal. Het aanbod in hervormd W'berg is divers genoeg. Wijk 1 klassiek gereformeerd; wijk 2 hipper, nieuwer en meer progressief. Laten we niet nog meer smaken creëren. Dit gaat ten koste van het duidelijke profiel van beide wijken en zal de gemeente geen goed doen. • Tenslotte baart kerkgang wijk 2 me zorgen. Hoe betrokken is men nog? • Voor mijzelf niet, wel voor de jonge gezinnen. • Nu de mogelijkheid er is om een 2^e kerkgebouw te bouwen hoop ik echt dat dit doorgaat. Het komt de gehele gemeente ten goede en zal zeker het 'gemeentezijn' bevorderen. • Vooral voor de jeugd ben ik bezorgd dat die vriendengroepen uit elkaar gaan vallen, wanneer er minder ontmoeting zal zijn voor en na de diensten. De nieuwbouw is zeker een mooie kans om in de nieuwe wijk het evangelie uit te kunnen dragen.	
--	---	--

	• Ik vind 2^e gebouw prima. Maar dan wel graag maximale samenwerking tussen de wijken. Dat is voor mij een groot zorgpunt. Daarom heb ik toch gemengde gevoelens. • Een nieuw kerkelijk centrum i op zich een goede ontwikkeling, maar het zou erg zijn als het op een fiasco uitloopt.	
Proces	• Bezorgd hoe het verder gaat, in allerlei opzichten. Er moet iets gebeuren. Het proces is zorgvuldig geweest. Mocht het antwoord 'nee' zijn, dan is wel de vraag wat men beter had kunnen doen.	

Vraag 2 – Teleurstelling als het niet doorgaat Totaal aantal ingevuld: 118 (44%)		Samenvatting reacties Dit is de grootste groep gemeenteleden. De reacties zijn erg positief gestemd en spreken volledige steun uit voor de Visie van de kerkenraden. Men toont vertrouwen in het plan en heeft eigenlijk weinig/geen zorgen en aarzelingen.
Financieel	• Zal uitdrukking vinden in de VB.	
Vrijwilligers		
Ruimtebehoefte / Eben-Haëzer	• Er zijn zoveel wensen van bestaande gemeenteleden over vormen van de eredienst die praktisch niet te realiseren zijn in het bestaande kerkgebouw. Ik denk dat een nieuw gebouw deze mogelijkheden we heeft.	
Eenheid van de gemeente	• In dat geval zal ik bewust overwegen afscheid te nemen van deze gemeente. • De huidige structuur van de gemeente zorgt er voor dat we onvoldoende gemeente zijn met elkaar. • Extra locatie geeft waarschijnlijk kleinere bijeenkomsten waardoor er meer persoonlijk contact is. En het is lekker dichtbij. • Hoewel er ook goede redenen zijn om in 1 gebouw te blijven vraagt visie soms radicale keuzes. Dit is er één van. Als echter anders beslist wordt blijven we ons gewoon inzetten voor de gemeente. Hoe dan ook pleit ik door blijvende duurzame relaties tussen beide wijken.	
Beoogde doel / Visie	• Het dorp Woudenberg groeit en het is mooi als onze kerk ook groeit met de mogelijkheden, bijv. diaconaat • Een teleurstelling omdat dit inderdaad een goede kans is om meer richting de kleinschaligheid, het kennen en gekend worden van de eerste gemeenten te gaan. Zorgen ook omdat de ‘vruchten’ van een grote gemeente als de onze erg tegenvallen in vergelijking met jonge kerken met minder luxe in ledentallen. • Breng de kerk naar de mensen. In zo’n groeiende wijk is het prachtig om een laagdrempelig gebouw te hebben.	

	• Ik heb al veel gemeenteleden zien vertrekken en ik schat de kans groot dat een aantal zullen terugkeren na de bouw van een kerkelijk centrum. • Geweldige teleurstelling. Je moet immers de kerk bij de mensen brengen. • Ik denk dat dit het juiste moment is om (eindelijk) deze stap te zetten. Ik vrees dat doorgaan op de huidige manier de gemeente-opbouw niet ten goede komt. • Een kans moet je benutten. Ik zie die kans van God gegeven. • Ik zie het ook als een opdracht van God. • Dit zou een grote gemiste kans zijn en blijf geven van weinig vertrouwen. • Een mooie kans voor groei en bloei, zowel als gemeente als ook maatschappelijk-diaconaal. We hebben beiden (wijk 1 en 2) meer ruimte nodig. Wees geen rem voor elkaar. • Het zou op veel terreinen een streep door de rekening halen. Onder meer het nuanceringsbeleid. Dit wordt dan moeilijker uit te voeren. Ook missionair zou het een enorme gemiste kans zijn. En dat vind ik echt zonde. • Een aantal jaren terug hadden we al goede hoop voor deze realisatie. Wij zijn van mening dat de kerk daar moet zijn waar de mensen zijn en zo ook missionair kerk kunt zijn. • Ik denk dat het in deze tijd goed is deze stap te nemen. Diaconaal aanwezig zijn is belangrijk in deze tijd en zou echt een gemiste kans zijn. • Waar mensen wonen, daar moet de kerk aanwezig zijn. We hebben een boodschap voor hen. Het evangelie moet voortgang hebben. • M.i. past een modern gebouw met ontmoetingsruimte voor gemeenteleden die daar behoefte aan hebben en	
--	---	--

	geeft de mogelijkheid van laagdrempeligheid. Daarnaast kun je zo mensen in de volle breedte van de GB vasthouden terwijl ze elkaar niet in de weg zitten. • In aanvulling op dit antwoord willen wij graag onderstrepen dat de mooie kans vooral geestelijk moet worden geduid. Het is volgens ons een opdracht om in deze geseclariseerde tijd present te zijn in de samenleving met als met als doel bij onze cultuur wegen te zoeken anderen met het evangelie te bereiken. Dit besef mag volgens ons gemeente-breed meer worden gestimuleerd omdat we naast de IZB en GZB ook zelf missionair moeten handelen. • Ook één van de redenen is dat veel jongeren vertrekken naar V'daal en Barneveld. Als zij niet blijven, hoe zorgen we er dan voor dat over 50 jaar de deuren van de kerk nog steeds open gaan? • Het persoonlijk contact is de basis voor een thuisgemeente die elkaar vasthoudt. Ik verwacht dat dit juist in meer compacte samenkomst en opzet van het gebouw tot zijn recht komt. •Een teleurstelling, want we laten een mooie kans voorbijgaan met nieuwe mogelijkheden voor de gemeente en ook zorgelijk omdat juist hierdoor de vaste tijden van kerkgang niet mogelijk is wat ten koste gaat van prediking en pastoraat (juist nu heel belangrijk i.v.m. nuanceringen van de wijken) en daardoor ook het opzicht op elkaar. De totale gemeente is veel te groot om goed betrokken te zijn op elkaar, zodat het gevaar dat je tussen wal en schip valt groot is. Nu hoor je al geluiden dat mensen niet gemist worden als ze een aantal keren niet in de kerkdienst komen, door ziekte etc.	
--	---	--

	• ...Naast de kansen die we als gemeente laten liggen maken we ons ook zorgen over het feit dat er geen duidelijke plan is voor hoe het dan verder moet met EH en de Oude Kerk terwijl duidelijk is dat hier dan dingen moet gebeuren. Het lijkt er soms op dat wordt gedacht dat dit dan gratis is..... • Hoop dat we elkaar meer in het oog hebben. De dorpskerk is zo groot geworden. Hoop dat 2^e locatie laagdrempelig zal zijn voor buitenstaanders, zichtbaar zal zijn ook in het Groene Woud en omgeving. Meer gemeentezijn door meer kleinschaligheid.	
Proces / Draagvlak	• De visie is helder. Financiële draagkracht is er. Ook de middelen zijn er. Dus een besluit nemen door te gaan. • Er moet voldoende draagvlak zijn, m.n. steeds in het oog houden dat we één gemeente zijn. Verdraagzaamheid is een groot goed in zo'n gemeente. • Veel gezinnen leven toe naar deze nieuwe locatie, ook als moment van duidelijke profilering van de wijkgemeenten en meer gelegenheid voor ontmoeting met mensen in de wijk. • Niet doorgaan van de 2e kerk is het echte worst case scenario. Heel belangrijk dat de breedte van de gemeente meer gedragen gaat worden, omdat dit iets is wat ik erg mis. • De beste mogelijkheid en de grootste noodzaak ooit. Bij een "no-go" de eerste 25 jaar niet meer mogelijk.	

Vraag 3 – Modern gebouw / Dorpskerk Totaal aantal voorkeur Modern gebouw: 10 (4%) Totaal aantal voorkeur Dorpskerk: 33 (12%)		Samenvatting reacties Over het geheel genomen een wat onduidelijk beeld, wijkvoorkeur blijkt veel belangrijker dan het gebouw. Een beperkt aantal mensen is wel duidelijk gehecht aan de Dorpskerk en is voornemens om daar de kerkgang naar te richten.
Wisselend gebruik / Ruildiensten	-- Modern gebouw -- - Eén van de oudste argumenten is toch juist de stabiele plek, zodat gemeenteleden en gasten kennen/herkennen. Dan moeten we niet gaan ruilen toch? - Je behoort bij de wijkgemeente. Niet te veel lopen dus. Verdraagzaamheid is belangrijk. Bovendien zijn de verschillen liturgisch. - Nu kerken we wijkgebonden om er goed 'in te komen' als nieuwe leden. T.z.t. zullen we in een vast kerk zijn. -- Dorpskerk -- - Graag ook wisselende ochtenddiensten. Ben erg gehecht aan de dorpskerk. Overigens, gaat dit door dan overwegen we elders te gaan kerken.	
Binding met Dorpskerk	-- Modern gebouw -- -- Dorpskerk -- - Het is dubbel. Ik ga graag naar de dorpskerk, maar begrijp dat er wel wat moet veranderen en als het me goed bevalt zal ik meer in het nieuwe centrum kerken. - Het zal ons veel verdriet doen dat we dan alleen maar predikanten horen van wijk 1. En zoveel mensen zullen wij om ons heen missen. - Zo is mijn kerkgang nu ook. De dienst van 9.00 uur bevalt mij prima. Ik loop geen dominee na.	

	• Ik wil niet in een wijk 1 of 2 hokje geduwd worden, dus zal naar beide wijken gaan, maar dan wel in de dorpskerk. • Ik ga naar de dorpskerk en wil niet in wijk 1 of 2 gestopt worden. Nu zie je alle gemeenteleden bij dienstwisseling en dan niet meer dus: uit elkaar gescheurd. Het is dan geen eenheid meer. • Heb geen voorkeur voor wijk zolang evangelie centraal staat.	
Gemeente zijn / wijkgevoel / Herkenbaar profiel	-- Modern gebouw -- • Bij gemeente zijn hoort elkaar ontmoeten. Dit is nu al het geval, maar zal in het nieuwe gebouw nog weer betere mogelijkheden geven. -- Dorpskerk -- • Omdat waarschijnlijk de meeste diensten van wijk 1 in de dorpskerk zijn. • ...Maar we krijgen een probleem als wijk 1 nog rechtser wordt. En wijk 2 linkser: waar horen wij dan thuis als middengroep? • Jullie hebben het iedere keer weer over de eenheid bewaren. Maar als je 2 kerken hebt, heb je geen eenheid meer. Zelfs gezinnen zullen hierdoor uit elkaar vallen en niet meer samen in 1 kerk zijn. • We gaan al 50 jaar naar de dorpskerk. Wij houden niet van dan hier- en dan daarheen. Behalve als wijk 2 nog verder gaat vernieuwen. Dan zullen we wel wat anders doen. • Ben bezorgd. Hoe maakt u bekend aan vakantiegangers in het dorp wat voor dienst er is in de dorpskerk of in het nieuwe gebouw?	

Liturgie / predikant / modaliteit	-- Modern gebouw -- • -- Dorpskerk -- • Wij willen graag gevoed worden door Gods onfeilbare Woord en Zijn zegen ontvangen. We willen niet kiezen voor een wijk. We zijn geen voorstanders voor nieuwe gebouwen en zullen er niet snel naar toe gaan.	
Overig	-- Modern gebouw -- • Het nieuwe gebouw is om de hoek. Daarom keuze voor nieuwe locatie • Mijn voorkeur staat er niet bij: modern gebouw/diensten van wijk 2. Dus 3.a s meest voor de hand liggende optie • Dit is mijn 1^e voorkeur (modern gebouw). Of dit in de praktijk ook zo zal uitpakken hangt mede af van de lijn de wijk 1 kiest, waarbij ritmisch zingen voor mij een belangrijk punt vormt. -- Dorpskerk -- • Het gebouw (Dorpskerk) is groot genoeg. Avonddiensten worden niet trouw bezocht. Straks nieuw gebouw en na 2 jaar 1 dienst • Ik ben bang dat wijk 1 en 2 steeds meer uit elkaar zullen groeien. Als het gebouw alleen gebruikt zou worden voor allerlei activiteiten maar geen kerkdiensten betaal ik mee	

Vraag 3 – Kerkgang geen voorkeur Totaal aantal Geen voorkeur: 54 (20%)		Reactie Stuurgroep Het aantal mensen zonder bepaalde voorkeur in de kerkgang is beperkt. Zij hebben over het algemeen ook geen sterke voorkeur voor een bepaalde wijk. Dit past goed bij het beeld van de middengroep. Deze groep mensen heeft een sterke voorkeur voor meer wisseldiensten en vaste tijdstippen voor de diensten.
Wisselend gebruik / Ruildiensten	• Ik denk dat we zoveel mogelijk rust kunnen creëren. Zo min mogelijk wisselen van gebouw. • Graag meer ruildiensten • Dat er geen brugfunctie meer is in de ochtenddiensten betreur ik ernstig. Ik moet me dan gaan oriënteren op zowel de koers van wijk 1 als wijk 2, als deze bij mijn overtuiging past. • De afwisseling die ik ervaar vind ik positief. Verstandig dat hier aandacht voor is. • Binnen ons gezin verschillen qua voorkeur. Nu is dit nog redelijk te combineren door beide diensten te bezoeken. Met 2 gebouwen wordt dit veel lastiger. Voorstel: constant rouleren (ook de morgendiensten) dan hou je alles samen. • Gebouwen zijn niet van belang. Ik denk dat een 14-dagen rooster te weinig is. Dit betekent dat er maar 26 diensten gerouleerd worden en dat we in een snel tempo uit elkaar groeien. • Dit punt had je al lang uitgewerkt moeten hebben, hierover gaat als het doorgaat veel discussie ontstaan en uiteindelijk gaat er niets gebeuren. Vooraf duidelijke afspraken is achteraf dikke vrienden!	
Binding met Dorpskerk	• Liever zou ik 1 kerkgebouw hebben. Gaat nog prima, past er allemaal nog in. We worden toch gedwongen hierdoor wijkgericht te gaan kerken.	

Gemeente zijn / wijkgevoel / Herkenbaar profiel	• Ik ga graag in beide wijken naar de kerk. Het gebouw is van ondergeschikt belang. • Als neutrale kerkganger zal ik op termijn verplicht worden een gedwongen keuze te maken. • Ik wil niet kiezen. Ik hoor bij de HG W'berg. • Geen voorkeur. De diversiteit die we momenteel hebben in de gemeente is prima. • Ik ben niet zo wijkgebonden, maar gewoon hervormd. • Ligt aan de koers die gevaren wordt. Ligt aan hoe beide wijken zich ontwikkelen. • Hangt af van de koers van de wijken; op dit moment heeft wijk 2 de voorkeur. Dit kan veranderen bij een koers naar het midden. Een andere kerk is ook een optie. • Ik geloof niet dat de eenheid tussen beide wijken relevant is voor het dorp en de mensen die om het gebouw heen wonen. Het lijkt mij beter om wijk 1 in het oude, en wijk 2 in het nieuwe gebouw te laten samenkomen. Als mensen behoefte hebben om naar de ene, dan wel de andere dienst te gaan kan dat evengoed	
Liturgie / predikant / modaliteit	• Ik heb geen voorkeur. Het gaat mij niet om het gebouw maar hoe het Woord verkondigd wordt. • Onzeker; hecht niet aan een gebouw, wel aan een dienst waarin God aan zijn eer komt. • Voor ons geldt dat we juist vanuit de eenheid met beide wijken willen meeleven. Wel vinden we de vormgeving en liturgie van wijk 2 meer bij onze tijd passen en geven daar de voorkeur aan. • In principe geen voorkeur, maar waarschijnlijk de dorpskerk, omdat we verwachten dat er op de nieuwe locatie nieuwe dingen ingezet zullen worden die voor ons idee niet zullen bijdragen aan de eerbied en concentratie op het Woord.	

	• We hopen dat we qua modaliteit niet te ver uit elkaar gaan lopen.	
Overig	• Tijdstip belangrijker dan de wijk; graag ook een dienst om 10.00 of 10.30 uur. Voor middag/avond zullen we wisselend kerken. Graag in middag-avonddienst meer aandacht voor tieners/jongeren. Dat is de groep die aan het ontdekken is en al vaak eigen keuzes gaan maken (vanaf 15 jaar). Kies bijv. voor leerdienst in de ene dienst en een themadienst waar jongeren meer worden aangesproken in de andere wijk; en dat elke zondag. Jongeren aanspreken betekent niet een andere liturgie of leidkeuze, naar spreek hen aan in de preek. Er zijn best een heel aantal jongeren die alleen de middag/avonddienst bezoeken. Probeer hen te bereiken en vast te houden. • Ik ben een wijk 3'er denk ik. En neig richting wijk 2. Verder hou ik van oude kerkgebouwen en orgels, maar daar gaat het niet om. Ik weet het nog niet. Maar bij slecht weer wordt het de dorpskerk (dichtstbij)	

Vraag 3 – Kerkgang voorkeur Wijk 1 resp. 2 Totaal aantal voorkeur Wijk 1: 74 (28%) Totaal aantal voorkeur Wijk 2: 95 (36%)		Samenvatting reacties Wat uit de reacties duidelijk blijkt is dat er meer mensen zijn met een wijkvoorkeur dan een gebouwvoorkeur. De mensen met een duidelijke wijkvoorkeur hebben behoorlijke bezwaren tegen de wisseldiensten. Toch zijn er ook nog veel mensen zonder een exclusieve wijkvoorkeur. Binding met de Dorpskerk lijkt uit de toelichtingen niet doorslaggevend voor de kerkgang. Wisselend gebruik van de gebouwen lijkt spanning op te leveren met de wens om de kerk naar de mensen toe te brengen. Een degelijke evaluatie is daarom zeker aan te raden.
Wisselend gebruik / Ruildiensten	-- Voorkeur Wijk 1 -- • Middag/avond diensten worden overwegend trouwer bezocht door wijk 1 gemeenteleden. Waarom dan zoveel wisselen? Anderzijds, eventuele nieuwe kerk moet ook wel gebruikt worden. • Als uitgangspunt voor het 2^e centrum is eenheid van prediking en pastoraat gekozen. Om die reden ben ik geen voorstander van wissel diensten. • Ik wil u dringend verzoeken om wisselen van diensten te evalueren. Want wat nu heeft het Id wijk 2 in de avond leeg zijn, dan hoeft er ook niet gewisseld te worden. • Wisseldiensten: wijken in eigen gebouw laten zitten en predikanten laten wisselen. De predikanten uit wijk 2 zijn wat mij betreft welkom in wijk 1. • Twee diensten in de dorpskerk voor wijk 1 heeft mijn voorkeur. • S.v.p. niet te veel wisselen. Enkele keren per jaar is wat mij betreft ook al genoeg.	

	• Wij kerken uitsluitend in wijk 1. Wijk 1 heeft geen belang bij een huiskamer, podium van 50 m2 en alle andere hoogdravende elementen in het nieuwe gebouw. Wijk 2 heeft niets met een statige, traditionele oude kerk met orgel, banken, maar zonder beamer, podium etc. Conclusie: ruilen is in niemands belang; deze oplossing helpt niemand. En wijk 1 weet toch wel dat ze met meeste moeten betalen voor de 2^e locatie. • Uitsluitend en alleen naar diensten van wijk 1, bij voorkeur in de dorpskerk. Geen behoefte aan wisseldiensten. --Voorkeur Wijk 2 --- • Wisselen hoeft van mij niet per se. • Ik begrijp de keuze, maar vraag me af of het per se opbouwend is voor de gemeente. Ik vind het zelf eerder verwarrend. • Mijn gevoel is dat de wisseling van tijdelijke aard is. Het gebouw wordt neergezet voor wijk 2. • Om stabiele groepen te krijgen is het van belang dat er geen wisselend gebruik van gebouwen is. • Afhankelijk van de liturgie van wijk 2 is het nog wel de vraag of de middag/avonddienst wel in de dorpskerk kan plaatsvinden. Denk aan inzet nieuwe middelen. • Liefst alles van wijk 2 in het nieuwe gebouw. Ik hecht totaal niet aan het oude gebouw. • Ik ga bij voorkeur naar diensten van wijk 2. Het lijkt me goed om ook de predikant van wijk 1 voor te laten gaan in diensten van wijk 2 en andersom. • Ik vind het wisselend gebruik van het gebouw absoluut niets toevoegen. Het doet eerder afbreuk aan de visie van 2 sterke wijken die midden in de samenleving staan.	
--	--	--

	Kennen en gekend worden komt bij wijk- en plaatsgebonden kerken beter tot z'n recht. • Zelf zou ik het fijner en duidelijker vinden als alleen de diensten van wijk 2 in het nieuwe gebouw plaatsvinden. • Wij zouden veel liever zien dat er niet gewisseld wordt qua locatie maar qua voorganger. Het heen-en-weer verplaatsen tussen de twee locaties van één wijk is wat ons betreft niet nodig. Los van het feit dat het praktisch wel eens lastig kan zijn om een wijk 2 dienst straks in de oude dorpskerk te houden. (denk aan piano / beamer etc...) • Ik kerk bij voorkeur in wijk 2 maar ik ben ook erg gehecht aan de Dorpskerk en zal daar dus zoveel mogelijk naar toe blijven gaan. Is het mogelijk ook ochtenddiensten van wijk 2 in te roosteren in de dorpskerk?	
Binding met Dorpskerk	-- Voorkeur Wijk 1 -- • Eigenlijk een combinatie van wijk 1 en gehecht aan de dorpskerk. Ik zal niet achter dominees aan gaan lopen. • Ga nu tijdgebonden en dorpskerk is in mijn buurt. Maar zal zeker ook wel naar nieuwe kerkelijk centrum gaan. Ik vind wijk 2 ook prima. • Maar ook zeker af en toe een dienst van wijk 2 bezoeken. • Voor ons geldt dat we toch graag in de dorpskerk en in wijk 1 zullen gaan. -- Voorkeur Wijk 2 -- • Ik ben gehecht aan de dorpskerk en heb een voorkeur voor wijk 2 diensten, maar wil ook nog wel eens wijk 1 diensten bezoeken. Eenheid is belangrijk voor mij.	

	• Jammer dat wijk 2 bijna geen gebruik gaat maken van de dorpskerk; zal ik als lid van wijk 2 erg missen.	
Gemeente zijn / wijkgevoel / Herkenbaar profiel	-- Voorkeur Wijk 1 -- • Het streven naar eenheid is een prachtig idee, maar is m.i. onhoudbaar. De vernieuwingsdrift in wijk 2 valt niet te combineren met het klassieke profiel van wijk 1. • Kun je mensen uit de gemeente ontmoeten. • Ik kerk bij voorkeur in wijk 1 en zal dus meestal naar de dorpskerk gaan. Het was toch de bedoeling om de kerk bij de mensen te brengen! Als er wisseldiensten worden gehouden ziet u dan de mensen van wijk 1 naar de nieuwe kerk gaan en de mensen van wijk 2 naar de dorpskerk ? Dat is toch niet de bedoeling . Dan krijg je op zondag een hele dorpsverhuizing. -- Voorkeur Wijk 2 -- • Eenheid van gemeente is slechts gedeeltelijk afhankelijk van elkaar zien in één dienst. Maar om betrokkenheid op elkaar te houden kies ik voor wijk 2. • Wijk is bepalend, gebouw niet. • Een wijk moet zich wortelen op haar plaats, zodat ze zichtbaar is en herkenbaar blijft. Roulatie is dan niet aan te bevelen. • Mijn voorkeur komt vooral uit het gemeentezijn en de opbouw ervan. Dus zal ik me zoveel mogelijk binden aan wijk 2.	
Liturgie / predikant / modaliteit	-- Voorkeur Wijk 1 -- • We staan het dichtst bij de liturgie van wijk 1 en wonen daar ook het dichtste bij. We hebben niets tegen het gebruik van Weerklank, al missen we daarin wel een aantal psalmen die wij geleerd hebben.	

	• Laten we wel zijn, wijk 2 heeft dominee Wessels beroepen en die luisteren het liefst naar hem en wijk 1 heeft een beroep uitgebracht naar dominee ten Brinke en die zullen het liefst dan naar hem toe gaan. • Ik kerk bij voorkeur in wijk 1 en zal dus meestal naar de dorpskerk gaan en bij de wisseldiensten naar het nieuwe kerkelijk centrum. • Wij hebben bewust gekozen voor wijk 1. • Ik ben gehecht aan de dorpskerk en zal daar dus naar toe blijven gaan; wel als wijk 1. Daar heb ik voor gekozen. Anders had ik en Scherpenzeel kunnen blijven. • Mocht er een predikant in wijk 1 preken die ons aanspreekt dan gaan we daar naar toe. • Qua kerkdiensten binden wij ons niet persé aan een bepaalde wijk, voorkeur gaat wel uit naar wijk 1. We kijken nu meestal naar de tijd die uitkomt en de dominee die preekt. -- Voorkeur Wijk 2 -- • Ik heb nu geen directe voorkeur, maar zal dan kijken welke tijd ons uitkomt en heb daarbij een lichte voorkeur voor de liturgie van wijk 2 en misschien ook voor welke predikant dan voorgaat. • Van tijd tot tijd zal ik nog een wijk 1 dienst bezoeken, bijv. bij een geliefde dominee.	
Overig	-- Voorkeur Wijk 1 -- • Vrees dat als het nieuwe van de 2^e locatie er af is, het aantal bezoekers aan de 2^e locatie zal afnemen. • Zijn een beetje gebonden aan werkzaamheden op zondag. • Volgens mij sla je zowel voor wijk 1 als 2 (gezien beleid en doelgroepen) volledig de plank mis. Absoluut geen voorstander van dit plan.	

	-- Voorkeur Wijk 2 -- • Daarbij is nu voor het tijdstip vaak leidend. We hopen door een vast tijdstip ook gemakkelijker een wijk 2 dienst te kunnen bijwonen. Dat heeft onze voorkeur. • Laten we toch één HG blijven waar ieder zelf zijn weg zoekt en waar we elkaar daarin waarderen. • In principe kerk ik de meeste diensten in wijk 2, omdat dit beleid beter bij mij past. Ik vind het mooi, ook al zijn we een kerk met 2 verschillende visies, toch één kunnen zijn. Laten we dit vooral zo houden en pas wanneer we niet meer gezamenlijk in één kerk passen (dus op basis van groei) kunnen we kijken naar de mogelijkheid of een tweede kerkelijk centrum een misschien een optie is. Zolang de diensten onder één dak vind ik dat heel mooi! • Voel me thuis in twee wijken maar voorkeur ligt bij wijk 2 (mede door vrienden en familie waarvan meeste zitten). Ook is gedachte om me uit te schrijven en gast te worden zodat we geen keuze hoeven te maken in welk hokje we ons passen en om vrij te zijn. Ligt eraan wat verandert en hoe we het gaan doen.	
--	--	--

Overige opmerkingen		Samenvatting reacties Er zijn op alle aspecten veel opmerkingen gemaakt, meest kritische, maar ook een aantal bemoedigende en instemmende. • Financiële twijfels • Beschikbaarheid van voldoende vrijwilligers voor het realiseren van alle plannen, zowel beheer van gebouw als de diaconale ambities • Zorg om de eenheid van de gemeente en de uit elkaar lopende koers van de wijken • Is er echt een noodzaak om dit plan door te zetten? Er zijn ook alternatieven denkbaar. • Wordt er wel echt naar de gemeente geluisterd? • Zorgen over voldoende draagvlak
Financieel	• Vraag voor ons is of je diaconaal geld op deze manier mag gebruiken. • Hou rekening met 10% onvoorzien, gezien de stijgende bouwkosten. • Ook financieel baart mij zorgen hoe we ermee omgaan. • Het is mij niet duidelijk hoeveel diensten er totaal komen. Kosten organisten et ook rekenen. Verder belangrijk om heel goed en zuinig met geld om te gaan (bouwkosten, verlichting etc.) • Bijstelling % groei (meer realistisch; 1-5-1,5%). Opmerking Morren/de Jong stijging bouwkosten zijn detailinvulling. Stel dat meer kerkgangers/minder verkoop? Heldere weergave; transparant • Jullie zijn toch alleen maar gefocust op de 2^e locatie. Wij vinden dat jullie onverantwoordelijk bezig zijn. Het diaconale geld te gebruiken voor een ideaal!. Beter nu een ton weggegooid dan straks 2,5 miljoen. Bezint eer ge begint.	

	• Kosten vinden we ook zwaarwegend op de gemeente drukken. • Onze moeiten zijn bekend. Wij hebben geen contact gehad n.a.v. hoogte VB 2017 helaas. • In hoeverre kan wijk 2 zelfstandig opereren en is de wijk ook op termijn kapitaalkrachtig genoeg? Toch niet meer dan realistisch dat eigenwijkactiviteiten (incl. 2^e locatie) in verhouding dient te staan met de door deze wijk opgebrachte financiële middelen? • Als ex-bouwondernemer kijk in naar de bouwmarkt over 2 of 3 jaar zijn de kosten 20 á 25 % hoger; zo was het in het verleden ook.	
Vrijwilligers	• Ben bang dat er te weinig vrijwilligers zijn. Nadeel is ook dat jeugd elkaar niet meer tegenkomt voor en na de diensten. • Moet je het door laten gaan als het op de huidige locatie ook lukt? Dubbele vrijwilligers nodig om locaties schoon en bemand te houden.	
Eenheid van de gemeente	• We zijn bang om uit elkaar te groeien en ons straks nergens meer thuis te voelen • Er is geen antwoord gegeven over hoe we omgaan met de middengroep en de roulatie van diensten • De kerkenraad geeft niet het goede voorbeeld door afstand te nemen van elkaar tijdens het dienst doen bij elkaar en verantwoordelijkheid te nemen voor elkaar • Als we uit elkaar groeien is iedere wijk op ieder gebied apart. Dat zien we nu al met evangelisatie-activiteiten, e.d. • We zijn bang dat de gemeente op deze manier nog verder uit elkaar groeit. • Onze zorg is dat met name de wijken steeds verder uit elkaar groeien zodat er een scheiding tussen zowel	

	kerk als school komt, mogelijk zodanig dat er geen sprake meer kan zijn van één gemeente. • Als wijk 1 steeds zwaarder wordt (waar ik bang voor ben) en wijk 2 steeds volijker en lichter (waar ik bang voor ben) weet ik niet meer waar ik me thuis voel. • Succes er mee. We hopen dat, hoe het verder mag lopen, ook mensen zich in de gemeente thuis blijven voelen die niet op verrechtsing of verlinksing zitten te wachten. • Ik wens dat alle plannen de gemeente dichter bij elkaar brengt en als eenheid naar buiten gaan treden. Ik hoop ook dat we als individuen groeien in geloof en daad en als warme open gemeente kunnen zijn. Veel inzicht en wijsheid maar ook energie toegebeden. • We zijn bang dat de gemeente op deze manier nog verder uit elkaar groeit. Kosten vinden we ook zwaarwegend op de gemeente drukken. • Naar mijn mening is er te weinig gedaan met de zorgen die door de grote middengroep geuit zijn over het bewaren van de eenheid. Hierdoor is er onvoldoende draagvlak in de gemeente gemeten. Het is niet voor niets dat er nog geen breed en uitbundig enthousiasme gesignaleerd is en wordt. • Angst voor splijting gegrond i.v.m. wens wijk 2 tot liturgische aanpassing: glijdende schaal.	
Beoogde doel / Visie / Procesaanpak / Informatievoorziening	• Moet je het door laten gaan als het op de huidige locatie ook lukt? De diensten van wijk 1 zijn veel drukker bezet dan die van wijk 2. Is het daarom nodig zo'n dure kerk neer te zetten? Als men missionair bezig wil zijn kan dit ook d.m.v. een kerkelijk centrum o.i.d. • Wij hopen en bidden dat wijk 2 in een nieuw kerkelijk centrum gestalte zal krijgen en dat de kerk midden in de wijk staat.	

	• Ik denk dat de mensen van wijk 1 het belangrijker vinden om 2x per zondag de kerkdienst bij te wonen en de wijk 2 mensen 1x een dienst bijwonen. Zou de 2^e dienst niet erg in gevaar komen of op allerlei manieren ingevuld worden om het aantrekkelijk te maken. • Ik zie het nieuwe centrum wel zitten voor opvang van randkerkelijken, probleemgezinnen e.d. • Bewondering voor al het gedane werk van de cie., maar ik deel de grondvisie niet. Het komt mij meer over als een beleidsmatige aanpak en minder als organische groei van de gemeente door Gods Geest. • De realisatie van het 2^e KC is een belangrijke pijler voor de gemeenteopbouw. Ik wens en bid daarom dat deze ontwikkeling doorgang mag vinden. • Als we alles overzien moet het doorgaan. Maar wijk 1 trekt veel meer mensen dan wijk 2. Is het zinvol om voor zo'n kleinere groep zo'n groot project te realiseren? • In eerste instantie zijn wij tegen een tweede kerkgebouw. Dit gaat 100% zorgen voor een scheuring en we zien elkaar nooit meer. Alle mooie voornemens voor ruilen e.d. hadden allang op papier moeten staan en achteraf ga je hier nooit meer uit komen. Ook het enorme opgeblazen verhaal omtrent het diaconaal gebeuren is loos! Als je zoiets zou willen opzetten, dan had je dit allang kunnen doen in EH of je had een pand in de Dorpsstraat – Voorstraat moeten kopen. De nieuwe kerk is totaal niet centraal in het dorp hiervoor. Zeg gewoon eerlijk dat je het geld nodig hebt van de diaconie, leden zijn niet gek hoor, die hebben allang dit verhaal doorgeprikt. We moeten realistisch zijn, de laatste twee jaar is onze gemeenten helaas ver uit elkaar gaan staan en is er een enorme instroom	
--	---	--

	gekomen van wijk 1 mensen die de oude leden van wijk 2 niet zien staan. Hierdoor is er een uitloop aan de onderkant die we zwaar onderschatten. Als we denken dat we met een nieuwe kerk kunnen voorkomen dat de onderkant nog verder wegloopt, zijn wij voor een nieuwe kerk. Dit gaat dan wel gepaard met een scheiding, want de wijken zullen alleen maar verder uit elkaar groeien als je niet vooraf zaken duidelijk afsprekt. Of wij 5% meer gaan geven zijn we nog niet uit. Dit zal zeer sterk afhangen van de manier waarop o.a. deze vraagstellingen worden gecommuniceerd en welke afspraken er gemaakt gaan worden over de samenwerkingen tussen de wijken. • Ik heb niet het gevoel dat een gesprek ook maar iets uithaalt voor de besluitvorming. Ook al is er te weinig enthousiasme gemeentebreed, het plan wordt toch doorgezet, dus is een gesprek voor beide partijen tijdverspilling, ook al vind ik deze conclusie jammer. Als u vragen heeft kunt u altijd bellen v.d.Vliert 033-2771574 • Door bepaalde Bijbelgedeelten bij gemeenteavonden dwingen jullie gemeenteleden in te stemmen met het plan. Dit kan en mag niet de bedoeling zijn van deze teksten. In de Bijbel staan ook teksten dat we verantwoording moeten nemen. • Complimenten voor heldere presentatie, voorgaande avonden en voortgangsberichten. Risico van drempel eigen vermogen + VB is dat het stoppen van bijdrages een middel voor gemeenteleden kan zijn om de voortgang te blokkeren indien men het niet eens is met een positief eindbesluit. • Niets doen is geen optie: gaan in vertrouwen op onze Hemelse Gids.	
--	---	--

	• Ben niet tegen een tweede gebouw en is mooie gedachte als dit kan en nodig is met de groei van gemeente. Maar heb wel mijn twijfels hoe we met elkaar omgaan in wijk 1 en 2. Voelt als scheuring en heftige meningsverschillen onderling. Dat kan nooit de basis zijn voor een tweede gebouw. • Graag zou ik duidelijkheid hebben over tijden van de kerkdiensten voor beide wijken. • Als we als gemeente vragen om meer inzicht en vragen waar het extra geld vandaan komt met de 'eigen bijdrage' vanuit wijk 1 of wijk 2 en wordt niks mee gedaan. En wordt afgedaan als is nu niet van belang dan luisteren we niet naar de mensen die dit ook financieel moeten steunen. Je eigen gemeenteleden zet je dan opzij. Het is toch niet moeilijk om open te zijn in deze dingen als dit belangrijk is voor iemand om zijn mening te vormen?	
Bereik van de gemeente / Draagvlak	• Moeten we verder gaan zolang er nog geen enthousiasme in de gemeente is? De gemeente is nog zo lauw onder helaas. • Bedankt voor de mogelijkheid op deze wijze een mening te kunnen geven. Veel wijsheid toegewenst. • Tot nu toe is het eigenlijk altijd lastig om genoeg vrijwilligers te vinden voor de diverse activiteiten. Ik zie dit ook echt als knelpunt bij een tweede locatie waarbij er nog veel meer mensen nodig zijn. Ook met alle diaconale en maatschappelijke plannen. Prachtig natuurlijk als men dan opeens wel de verantwoordelijkheid voelt om taken op zich te nemen, maar ik zie dit wel als knelpunt en een teken dat de gemeente niet helemaal zit te wachten op betrokkenheid op al deze fronten. Anders hadden ze zich nu ook al meer of actiever kunnen inzetten of iets	

	kunnen opzetten in de wijk rondom de huidige Kerk. Dat neemt niet weg dat als God zijn zegen geeft over de plannen we een geweldige toekomst voor de boeg hebben. En we daarin dus inderdaad de geloofsmoed nodig hebben om over menselijke beperkingen heen te kijken. • Vraag me af of er wel voldoende draagvlak is voor nieuwbouw. Wat de kerkenraad betreft wel, maar vanuit de gemeente zal dit tegenvallen. Vandaar dat er geen breed en uitbundig enthousiasme wordtesignaleerd. • Laten we eerst geestelijk groeien als gemeente voordat we gaan bouwen. • Behoeft aan 2^e locatie dubieus bij groot deel v.d. gemeente. Tel kerkgangers bij 1 en 2 diensten. • Ben positief, maar dat zou ik ook zijn wanneer andere keuzes worden gemaakt.	
Overig	• Als er gesproken wordt over aanpassing van het ontwerp neem dan zeker het volgende mee: Zoveel mogelijk een energieneutraal gebouw; zonnepanelen, groen dak enz. Dit is duurzaam qua kosten op lange termijn maar ook goed rentmeesterschap. Nu een unieke kans. • Ik adviseer u voor de verwarming en warmwatervoorziening studie te maken van de ontwikkelingen op het gebied van verwarming doorhout (pellets)gestookte ketels. Dit is duidelijk goedkoper dan gas en wordt behoorlijk gesubsidieerd door de overheid. • Daarnaast viel me gister weer op dat er gesproken wordt over een forse verbouwing aan het liturgisch centrum van de huidige kerk. Ik blijf dit apart vinden. Als er 2 kerken zijn is een verbouwing opeens niet	

	meer nodig.. En waarom is dit eigenlijk nodig? Volgens mij is dat nog niet eerder helder toegelicht. Ik kan me voorstellen dat een wat breder podium makkelijker zou zijn, maar dat is toch geen must- om een verbouwing aan te koppelen die bijna even duur zou zijn als het neerzetten van een tweede locatie, zo heb ik dat gister begrepen-. • Wij zijn voor verbouwing rond EH. Middengroep voelt zich niet gehoord. • Als de wens tot diaconaal-evangeliserende actie sterk genoeg is, bouw dan een grote woning als inloopcentrum (goede investering). Wacht met verder plannen tot Hoevelaar gebouw is. • Bouwen in eigen beheer • Ik bewonder de enorme inzet. Veel wijsheid toegebeden. • Wij hopen van ganser harte dat er een positief besluit komt. • Blij met het vele enthousiasme wat er is. Dat moet overigens wel blijvend gevoed worden. Ga moedig en gelovig voort in de wetenschap dat de Heer van de kerk zelf Zijn gemeente bouwt en ons daarbij wil gebruiken. Het was een goede gemeenteavond onder de voortreffelijke leiding van Jacco v.d. Tak. • Wat zal het fijn zijn als er een kerk is waar mensen met een lichamelijke beperking ook gewoon naar toe kunnen, bijv. met een rollator, rolstoel e.d. • Laat ongeacht wat wijk 2 doet of gaat doen wijk 1 zichzelf blijven. Er is geen enkele noodzaak om op afstand mee te veranderen. Zorg voor rust opdat het werk van de Geest door mag gaan: zondaren door de Woordverkondiging bij Christus brengen.	
--	--	--

	• Ik wens jullie heel veel zegen en wijsheid toe in de te maken keuze. Ik hoop met heel mijn hart dat het 2^e gebouw Gods plan met ons is en deuren en harten hiervoor wil openen. • De locatie kan ik niet begrijpen. Het is wel een vertrouwde plek, maar voor de toekomst niet goed. Missionair: de refo-dichtheid is in het Groene Woud erg groot. Wellicht is in plan Hoevelaar meer missie nodig. Ook erg kort bij De Voorhof en betrekkelijk dicht bij de dorpskerk. Anders heb je straks een nieuwe wijk Hoevelaar van 900 woningen zonder kerk. Dat kan toch niet?	
--	--	--